

אָלֶג סְפִּרְיֵי חַסִידָה
פָאָר
מִקְדָשִׁים

וַיַּרְא

ספר
**דָּגָל מִתְנָה
אַפְרִים**

מערכת 'פאר מקדושים'

ראש המערכת

הגה"ח מוהר"ר ישראל מנחם אלתר שליט"א

עורך ראשי

הרב משה יהודה קרול

עורך آخر

הרב טוביה פרייןיד

חברי ועדת הגוי

הגה"ח רבי יהיאל בום שליט"א

הגה"ח רבי יוחנן גורארי שליט"א

הגה"ח רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א

הגה"ח רבי מנחם מענדל זינצער שליט"א

הגה"ח רבי יעקב דוד וינטروب שליט"א

הגה"ח רבי יצחק ישעיה ויס שליט"א

הגה"ח רבי דוד אברהם מנדלבוים שליט"א

הגה"ח רבי אביגדור מאיר רובינשטיין שליט"א

הגה"ח רבי אברהם מרדכי רושצקי שליט"א

חברי המערכת

הרב ישראל סגל

הרב דוד סלאננס

הרב ירוחם פישל פשנזדה

הרב ישראאל נחום צימרמן

הרב משה יוסף קמינר

הרב ישראל קרול

הרב נחמה קROL

הרב שמואל יוסף שטרן

הרב אליהו שפירא

הרב חנוך מאיר בינה

הרב אברהם מרדכי ברלינר

הרב משה אריה גומבו

הרב דב היישריך

הרב משה וקסלמן

הרב מנחם מנדול וקסל

הרב ישראל טרוובר

הרב דוד אריה לבל

הרב מאיר כרמל

הווצה לאור ע"י:

'פאר מקדושים'

רחוב האדמורי מרוזין 13, בני ברק

טלפון: 03-6167334

fax: 03-5705642

6167334@gmail.com

©
Copyright

כל הזכויות שמורות

ל'אוצר ערכי החסידות'

ע"ר - 580544427 בני ברק

מהדורה שנייה

במהדורה זו של 'פאר מקדושים' הושקעה גייעה גדולה ודים
מרובים, תרתי משמע, כדי שהספר יהיה בפאר והדה, נקי
ומנוחה מכל שגיאה וטעות. لكن על פי דין תורה ולהבדיל ע"פ
החוק הבינלאומי אוסרים אנו בכל תוקף כל אופן של הדפסה,
ציילום והעתקה בלי רשות מפורשת בכתב של המערכת.
ובזה בקשתנו מכל הלומדים והמעוניינים, שבאים ימצאו טעות,
যাইলো বটোম লাভ করেন, কৃতি শব্দের জন্য তিনি এই পত্র মহাদরোতে
বাবু ও বাবু যিচ্ছা আগ হিসেব ও শচের মুকোবা মন মনুষের।

סדר ועימוד:
ישראל רוזן 057-3136137

כרייה ושערם:
שילוב 052-7680880

דָאִיהו עֲקָרָא וְשַׁרְשָׂא דָכְל עַלְמִין רַב
וְשַׁלִיט עַל פְלִישׁ, וְהַבָן כֵל זָה:

שַׁהְבֹזָר בָרוּךְ הוּא אֵין סָוף, יָבָא מִזָה
לִזְרָאת הָרוּמָמוֹת בְּחִינָת מְלֹכוֹת, בְּגִינָה

פְרִשְׁת וַיַּרְא

לוֹמֶר כִי יָדוּעַ שְׁהָאָבוֹת עַלְיָהֶם הַשְׁלּוּם,
הַם תָּקְנוּ כֵל אֶחָד מֵה שְׁפָגָם אָדָם
הַרְאָסָון בְּעַזְן הַדָּעַת טֹוב וְרֹעַ, וְאֶבְרָהָם
אָבִינוּ עַלְיוֹ הַשְׁלּוּם הַיְהָה הַרְאָסָון לַתְקִוָן
זָה. וְזָה יָשׁ לֹמֶר שְׁמַרְמָנוּ בְּפֶסְוֹק, וַיַּרְא
אַלְיוֹ דִיקָא, שְׁהָוָא קִיה הַטְקָוָן לְעֵץ
הַדָּעַת, וְזָהוּ שְׁנַתְרָאָה וְגַתְגָלָה אַלְיוֹ הַיְהָ
בְּאַלְנוֹן, אָתוֹתָה בְּאַילָן, 'מְמָרָא', קִינוּ
בָּאוֹתוֹ אַילָן שְׁאָדָם הַרְאָסָון הַיְהָ מְמָרָא
בּוּ צְוֵי הַשָּׁם יְתִבְרָךְ, תָקָן אֶבְרָהָם זָה
שְׁנַתְחַפֵּךְ מְרֻעָה לְטוֹב, וְאַדְרָבָה, מַשָּׁם גַּלְלָה
אַלְיוֹ הַאֲלָקִים, כִי הַוָּא תָקָן מֵה שְׁגָרָם
אָדָם הַרְאָסָון שְׁנַתְעַרְבָּו טֹוב וְרֹעַ, וְצְרִיךְ
לְהַפְרִישׁ הַטֹּוב מִן הַרְעָה, וְלַהֲסִיר הַרְעָה
וְלַעֲשׂוֹתוֹ טֹוב, בָמֹו שְׁכַתּוֹב (חלילס לד, טו)
סּוֹרָרָה, לְהַסִּיר הַרְעָה מְהַרְעָה שָׁבָו,
עַשְׂשָׂה טֹוב, קִינוּ לַעֲשׂוֹתוֹ טֹוב, וְזָהוּ

וַיַּרְא אַלְיוֹ הַיְהָ שְׁאָלָני מְמָרָא. וּפְרִשְׁת רְשִׁיִי
לְבָקָר אֶת הַחֹלֶה' בָא. וַיַּשׁ לֹמֶר
שְׁמַרְמָנוּ זָה בְּפֶסְוֹק עַצְמוֹ, כִי יוֹיֵד הוּא
אַלְפָ, כִי אַלְפָ נְכַתָּת לְמַעַלָה יוֹיֵד,
וּבְאַמְצָע וְאַיְזָו וְלַמְשָׁה דְלִית, וְהָוּ אָתוֹתָיוּ
יוֹיֵד, נִמְצָא 'אַלְגָי' הוּא אָתוֹתָיוּ 'אַל נָא'
(בְּמַדְבֵר יַב., יי), וּ'מְמָרָא' גִּימְטְרִיא 'רְפָא',
וְזָהוּ שְׁאָמֵר הַכּוֹתֵב יַעֲרָא אַלְיוֹ הַיְהָ בְּאַל
נָא רְפָא', קִינוּ בָאָתוֹ בְּחִינָה שֶׁל רְפָוָה
הַיְהָ הַרְאָה, אוֹ כְּמָאֵר חַזְלֵלָא בָאָתוֹ
רְאָהָה נְתְרָפָא, כִי 'בְּאֹור פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִים'
(מִשְׁלִי טז, טו), וְהַבָן:

אוֹ וַיֹּאמֶר לַתְרִיצֵן קַוְשִׁוֹת הַאָזְרָה הַחַיִים
לְמַה נִשְׁתַּבְנָה בָּאָן מִבְכָל
מָקוֹם שְׁהָקְדִים בָּאָן הַרְוָאָה לְהַגְּרָאָה,
שְׁהָיָה רָאוּי לֹמֶר וַיַּרְא הַיְהָ אַלְיוֹ. וַיַּשׁ

◆ צִוְנִים וּמִקְרוֹת ◆

ד"ה באלוני ממרא: 'גִּילֵי הַשְׁכִינָה אַלְיוֹ לְמַעַלָה
וּכְבָוד לוּ וּכוּ, זָהוּ כּוּנוֹתָם שָׁאָמְרוּ (סוטה יד. מדרש
תהלים כה) לְבָקָר אֶת הַחֹלֶה', שלא היה לדיבור,
אלָל לְכָבֹוד לוּ וּכוּ, וּשְׁמָא בְּיוֹנוֹ עוֹד בָזָה, לְוֹמֶר
שְׁהָיָה לוּ בְּמִרְאָה הַשְׁכִינָה רִיפּוּי לְמַחְלַת הַמִּילָה,
כִּי כָן רָאוּי לְהִיּוֹת בְּדִכְתִּיב (משלי טז, טו) 'בָאֹור
פְנֵי מֶלֶךְ חַיִים'. ב. עַיִן זָהוּק חַזְגָיָא: וְעַז
תִּקוֹזָא קָב. ג. עַיִן לְחַלֵן דָה וַיְטַע אַשְׁלָה: יָדוֹעַ
כִי אֶבְרָהָם אָבִינוּ עַזָה הַיְהָ תִּקְוָן שֶׁאָדָם
הַרְאָסָון וְאָדָם חַטָא בְּעַזְן הַדָּעַת טֹוב וְרֹעַ,
וְאֶבְרָהָם הַפְרָה הַרְעָה וַעֲשָׂה אָתוֹת טֹוב בָמֹו שְׁכַתּוֹב

ע. עַיִן זָהוּק חַזְגָא יָא: אִיתָ בר נְשָׁדְדִיל
מִקְוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְגִינָה דִיְחוֹן בְּנוֹהִי וְלֹא
יְמִוּתוֹן, אוֹ דְחִיל מְעוֹנְשָׁא דְגַפְיָה אוֹ דְמִמוֹנִיה,
וְלֹא דְאַדְחִיל לְיהָתְדִיר, אַשְׁתַחַכְתָה יְרָאָה דָאִיהָו
דְחִיל קְוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׂוִי לְעַקְרָא, אִיתָ
בר נְשָׁדְדִיל מִן קְוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְגִינָה דְדִחְיָל
מְעוֹנְשָׁא דְהַהְוָא עַלְמָא וְעוֹנְשָׁא דְגַהְנָם, תְּרֵין
אַלְיָן לֹאָוּ עַיקְרָא דִירָא אִינְנוּ וְשַׁרְשָׁא דִילְיה,
יְרָאָה דָאִיהָ עַקְרָא, לְמַדְחַל בְּרִיךְ הוּא לְמַאְרִיה בְגִינָה
דָאִיהָ רַב וְשַׁלִיט עַקְרָא וְשַׁרְשָׁא דָכְל עַלְמִין
וּכְולָא קְמִיה בְלָא חַשְׁיבָן' וּכוּ. א. עַיִן רַמְבָז

הַתּוֹרָה רְבָ�
שְׁהַשִּׁירָה רְבָ�
אַלְכָרְדָם
לְצַדְקָה רְפָאָתוֹ

עַיִן שְׁתַחַטָה
אַרְבָּה חַטָא
עַזְנָתָה וְגָאָה
שְׁתַגְלָה לְאָיו
שְׁשִׁירָה

פי כן יירא אלוי' דיקא, להצידיק הדבריך תמיד בה', הוא רואה תמיד השם יתברך בעוניינם הקם, והוא רק אלוי' ולא להם, כי הוא אמרו וזהו ישב, הינו אף שהויא ישב עפיהם קאחד מהם, מכל מוקום הוא', לשון נסתר, שהוא בחשטר ובהעלם בעולם המתחשבה, שפתח האהלי' בראיתא בזהר הקודושי דא יואה, והינו מלחמת שהויא דבוק תמיד ביראתה:

כמו שהשנשש
ישיה ב'
פעולות מלבי'
ומשוררין
כל הדברים
ש' ב' מהנית
בדוקים ליט'
ב' מושיעים
כשהל' ב'

'ב'חום ה'יום', הינו כמו חם השם שהויא מתחם היום, לך נקרא חם היום, יש בה שתי בוחינות. דורך ממשל, אם האדם שוטית פשען נגיד השם של לבנו, ואז על ידי החם נתלבנו, ולאדם חם השם משיחיוו', וכן הוא גם כן בכל הדברים ונענין, על דרכ' צדיקים יילכו בם' וגוי' (הושע יד, ז, הינו לפושעים ורשעים יעבשו בם', שעוברים על ידרכ' בם' (דברים ו, ז), ולא ברכירים בטלים (יומא ט), אבל לעזדים חם יילכו בם', הינו הדברים ההם הם ממש מדברים בתורה ובעבודת השם יתברך, כי מתחbertו בדקה תמיד לששו ולמקומו, וזה להם לבון, על דרכ' כשלג יליבינו' (ישעה א, יח, הינו שמשוכחים עליהם מדה של חד בוחינת לבונ', ולרשעים משיחרים אותם, שהם ממשייכים

שתתקן אברחים ונעשה טוב, וכלב נתגלה אליו ה' שם, והבן:

או יאמר לתרין קושית האור החקים, שהתורה בקונה שנותה הלשון כאן לרמז בזה עניין עמוק, כי יש לפעמים יושב הצדק בין כמה אנשים ומדבר עמיהם פמה דברים גשים וסיפורים שבפי הנראה הם דברים בטלים, ובאמת הצדק שהוא היושב הוא דבוק מחשבתו בה, וסדרbor שסדרbor אף שליהם הם גשים ודברים בטלים, והוא חושב ומסתכל בזה דברים רוחניים, דברים קודושים. וכן בכל ספורי העולם שמספרים לפניו ודברים עמו בכל עניינים, הוא מסתכל תמיד עניינים קודושים באוთן הדברים, וכמו שמשמעתי מן אדוני אבי זקנינו נשפטו עדן וללה'ה שמה שאמות העולם משוררים ליריד בכם הם בוחינת יראה ואהבה בהתפשטות מעלא למתא בכל הנסיבות המתחנות:
וזה יש לומר שמרמז בפסוק, יירא אלוי' כשורעים ה' באלני מمرا', אלני' הינו בני אדם, על דרכ' כי האדם עז השרה' (דברים כ, ט), ו'مرا' לשות סורר ומורה, והינו אפלוי באותם בני אדם שהם בברורים ממרים להשם יתברך, והם רשעים, אף על

◆ ציונים ומקורות ◆

דאורי ליה דרגא עלאה. וע"ע שם ע"ב, ובח"ג יד. העין אבע"ז הדרמת קהילת, רבינו בחיי ויקראו בו, ג. ו. עיין נזיר בג. אמר רבי יהונתן, Mai דכתיב 'ב' ישראל דרכ' ה' וצדיקים יילכו בם ופושעים יכשלו בם, משל שני בני אדם שצלו את פסחיהם אחדabal לשות מצוה ואחדabal לשום אכילה גסה ופושעים יכשלו בם. ז. עיין זה"ק אכילה גסה ופושעים יכשלו בם.

ח"א כת.

סור מרע ועשה טוב/, בנזיר לעיל שיראה להסיד מהרע ולעשות מהרע טוב, דרך משלם נופל במחשבתנו אליו הרהו זנות חס ושлом, ידע שהוא הוא מהמות שהשורש שהוא בחינת חסד נפל ואין מי להקימו, ולכן יתגבר כארוי לעשות חסד עם השכינה בביבול בצדקה וגמילות חסדים ושאר דברים, וזה איזהו חסיד המתחסד עם קונו, וכן כל הבדיקות של כל הספירות. ד. עיין ח"א קג. "פתח האהלי' דא דרגא תתהא, פתח דמותה, וזהו אחריו"

הצדיק איה
שישב בין
אשם ומכור
עומם דברים
אשריים, דבר
היא ביה
וחושב בדברים
וותים

אי
ששורעים
פמרם לה'
בדבריהם,
הצדיק וואה
ביה את
השיות

ברוך הוא שב ואטה סימן לבניך וכו', כי
היה עוסק או בתרות דינים:

רו' אמר באדי עלי הדין הדר השוחט שמשוערו
ועל דרך זה יש לומר כל הענין שאחריו
משמעותו מענין דיןיהם ודיניהם. יישא
עניןו, פניו על דרך מאמר חז"ל (שם ו):
אין לו לדין אלא מה שעיניו רואות, כי
פDEN דין אמרת, הוא מאייר את עיניו ומנסה
אתם, הפוך ממה שהשחר יער' וגוי'
(שמות כג, ח), וזהו וירא, שעל ידי הדין
מאירים יותר עיניו:

סוד י' דינים שם בחנות אמרם יצחק ויעקב
זהוגה שלשה אנשים נאכבים עליו, פרוש
הסתפל בהלכות דיןיהם והבין שעקר
דיןיהם הוא שהיה שלשה דיקא במאמר
חן"ל (סנהדרין ב), ועל דרך הסוד, כי
דיןיהם הם בבחינת חסר, והוא בבחינת
אברם יצחק ויעקב בידוע, והוא שפטם
הזהר הקדוש (ח"א צה), מאן אנון שלשה
נשים, אברם יצחק ויעקב, וכמו
ששמעתינו בפרש מן ארוני אבי זקנינו
נשפטו עדן וללה"ה כי אברם יצחק
ויעקב הם תלת דיןיהם, והסימן הוא כי
אותיות שנויות מן שמות האבות הוא בצע,
והוא רמז על הדיינים שארכיכים להיות
שונאי בצע. וזה יש לומר הפרוש ויהינה
שלשה אנשים נאכבים עליו, עליו הינו
בسمוך, כמו צעלו מטה מנשה (במדבר כ,
כ), והינו בஸמוך עמו הם שלשה דיןיהם,
הוא עם בבחינת יצחק ויעקב:

הריינעם צרכיהם לטמות דעתם אל דין השליש המכריע ביהם
וירא וירץ לקראתם. וירא זה פרוש
הבנה, בפרש רשי ז"ל. וירץ
לקראתם, וירץ לשון רצוץ ושבירה, הינו
שנושאים ונונתנים בדין בהבנתם לבעם,

עליהם את הדין בבחינת גבורה גון או כס",
ולצדיקים להפוך פנ"ל, והבן:

כשותרא אלוי ה' היה ארהם עסוק מעין בתורת דינים
או יאמר וירא אלוי ה' באלי מمرا
וירא והנה שלשה אנשים נאכבים עליו
וירץ לךראתם וישתחוו הארץ וגוי.
פרש רשי, ישב' כתיב. בקש לעמד, אמר
לו הקדוש ברוך הוא, שב ואני עמד,
ואטה סימן לבניך, שהדיןיהם יהיו ישבים
ואני עמד עליהם, שאמור (מהלים פב, א)
נאכבים נאכ卜 בעדת אל. עד כאן לשונו.
וצרך להבין איך הוא מרמז בכאן עניין
דיןיהם שהיוה אותו העמידה סימן לבני
דיןיהם, כי לא נזכר בכאן שום עניין דיןיהם.
ויש לפרש לפי עניות דעתך, שיש בכאן
רמז מענין דיןיהם בכל הפסוקים האלה,
ונגזרים מה שפתח בעל הטורים על זה הוא
ישוב פתח האהל' שנסמך אצל עמלו אותו
(בראשית יז, כז), והוא רמז למאמר זיל
(עירובין יט), אברם ישב על פתח של
גיהנם ואינו מרים לבגיהנם מי שהו
מהול וכו', עין שם. וצריך להבין גם כן,
כה עניין פתח של גיהנם לכאן. ויש לומר
ההענין הוא, שאברם אבינו עליו השלום
היה עוסק או בתרות דיןיהם ומהדר ומעין
בה, ואיתא (סנהדרין ז) בשעה שהדין יושב
בדין, יהה בעיניו כאלו גיהנם פתוח לו
מתהתקין. וזהו וזהו ישב פתח האهل',
הינו שהיה ישב אז באותו בבחינה של
פתחו של גיהנם, כי היה עוסק או ומעין
בהלכות דיןין, ולכך שפיר אמר לו הקדוש

◆ ציונים ומקורות ◆

ואינו מניח למי שנימול ליבנס שם, חוץ ממי
שבה על הגואה, שנמשכה ערלו וαιנו מבירור.
ו. עין זהה קח ח"ב קית. יא. שמות יח, כא.

ח. עין זהה קח ח"ב פד. ט. "נמולו איתו" וסמייך
ליה והוא ישב פתח האهل כחום היום, וזה הוא
שאמרו ח"ל שאברם ישב על פתח גיהנם,

ספר
**نعم
אלימלך**

פרק ו' וירא

מפח, לבן נמת לארך ימים, על ידי זה זוכה לארכיות ימים הוא עולם הבא: וזהו וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא ישיב כח' כחם היום, רצה לומר דגם שהיה אברהם למטה, אבל עקר ישיבתו באממת היה בועלמות העליונים, וזה רמז כחם היום, רצה לומר שהיה בתקימות קדשה ורבקות כמו התחימות והרבקות של עולם עליון המכירה יום' בנויל, וכך לחייב:

או ואמר וירא ה. ונקדים לפניו פסוק ממה ששמע האומת את חמי תhalim יא, ז כי צדיק ה' צדקות אהבי כו', דאיתא בגמרא (ברכות לג:) 'האי דנחת קפיה דבר חנינא אמר ה'אל כו' האמץ' כו', עין שם, אמר לו סימטה לשבחה דמרא. ולכאורה הלא אנו

וירא אלו ה' כו'. נקדים לפניו פסוק (בראשית כד, א) 'זאברהם זקן בא בימים'. דהנה הועלמות העליונים נקראים ימים, והצדיק בקדשו מגיע עד הועלמות העליונים. וזהו זאברהם זקן זה קנה' חכמה, 'בא בימים' רצה לומר עד שהגיע אל הועלמות העליונים. וכן בדור הפלך עליו השלום נאמר (מלכים א, א) 'זדור זקן בא בימים' כו':

וזה חיים שאל מך נמת לארך ימים' הצדיק מחשב את חמי תהילים כא, ה, דהגה הצדיק, הימים לעווא' כשאלה לון תברך שיש לו בועלם הזה אינו אצלו רקomo דבר הנשאל לפי שעה, ומחתה זה הולך ומתרבה פמייד בקדשה, מחתה שמחשב פמייד שמא היום הוא החזרת השאללה. וזהו חיים שאל מך', פרוש הצדיק שמחשב שהחיים אינם אלא שאלת שאלת בקדושה

◆ ציונים ומקורות ◆

סיב ועל בדרgin עלאין בדקה חז, דכתיב 'זאברהם זקן' וכדי 'בא בימים', בגיןו יומין לעאין, בגיןו יומין ידיעאן ברזא דמהימנותא, וזה ברך את אברהם בכל' דמתמן נפקן כל ברכאנן וכל טיבו. ג. ראה קידושין לט: 'ולמען יאריבון ימיך' (שמות כ, יב), לעולם שכולו ארון'. ד. כי צדיק ה' צדקות אהבisher יחו פנימו. ה. ההוא דנחת קמיה דרבנן, אמר האל הגadol הגבור והנורא והאדיר והעוז והיראי החוך והאמץ והודאי והנכבד, המתין לו עד דסימ, כי סימ אמר ליה סימתוינו לכולחו שבחי דמרא, למה לי כולי האי, אנן הני תלת אמרנן, אי לאו דאמירינו משה רבינו באורייתא ואתו אנשי בנסת הגדולה ותקניינו בתפללה, לא הווין יובלין למימר להו, ואת

וויראה הם תרין גדרין שעיל ידים אוורייתא פרחת לעילא, רצה לומר פורח לעמלה למוקם החיים אמריתים ולעלויונים שאין שם יציר הרע'.

א. עין יומא כת: 'אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה שנאמר זאברהם זקן בא בימים'. ובמדרש אגדה: 'ואהברהם זקן בא בימים, זקן זה קנה' חכמה. וע"ע קידושין לב: 'אין זקן אלא מי שקנה חכמה, שנאמר (משל ח, כב) 'ה' קני ראייתך דרכו'. וברשי' 'אין זקן אלא זה שקנה' חכמה, ולשון נוטריקון דבר הכתוב. וראה עוד בר"ר נת, ו. ב. עין זה קח"א כת. 'אברהם אתקריב לגביה ותיאובתייה דיליה הוה כל יומי בהאי, ולא אתקריב אברהם ביום אחד או בזמנא חדא, אלא עובדי קריבו ליה בכל יומי מדרגה לדרגה, עד דאסטלך בדרגי כדרווה

הצדיק
בראשית מגע
עד הועלמות
העלויים

וזהו אליו ה' באלוני', אלוי רצחה לומר בשבילו, על ידי עבורה היה נראה במדת רחמים, באלוני' הינו העולמות ה' במדת רחמים, באלוני' עבורה היה עולמות העליונים כאשר כתבתי לעילו, מمرا', רצחה לומר על ידי אקרות הטעורות של אברם אבינו עליו השלום שהיה כדי להמשיך הבורא יתעלה לעולמות כנייל, וכל להבini: *

או יאמר ונרא בו. רהנה כשלשה הקב"ה צמץ את עצמו בברצונו יתברך לברא את העולם להטיב לבוראו, צמצם הקדוש ברוך הוא את עצמו, וליהיכן צמצם את עצמו, שמעתי מפי מורי ז"ל שצמצם עצמו בתוך האותיות התורה שביהם בריא עולם, ואמר שההפרוש שאמר חז"ל 'בביכול' ברוך הוא, רצחה לומר על ידי כ"ב' אתוין יכול' הקדוש ברוך הוא להיות בזה העולם: *

וחاذיק העולם בתורה לשמה בקדשה, בתורה לשמה מהנה גורלה מישך את הבורא ברוך הוא ממשך את הבורא בתוך האותיות של התורה כמו בשעת הבריאה, וזהו ונרא אליו ה' בתורה באלוני מمرا', מمرا' הוא לשון אמירה פניל, ואילן הוא התורה, והמצוות הם

משבחין להשם יתברך שבחים ובבים גם מה שלא אקרו אנשי בנסת הגודלה. אך נראה דהנה השם יתברך ברוך הוא והוא בשם רחום ומנון וצדיק, ובמדת שעוד אדם את הבורא מעורר המדה זו למעלה בעולמות, וכן נראה הבורא בשם אותו המדה, ואיך האדם לעבד את הבורא בכל המדאות כדי לעזרו אותו המדה למעלה, וכאשר מעוור האדם המדה הנקרה צדיק אז השם יתברך נראה בשם צדיק, וכדומה בכל העולמות, אז מעוור רחמים גודלים על כל העולם, וכל הדינין נהפכין לרחמים על

ידי הצדיק הנה:

וזהו צדיק ה', רצחה לומר בעת שהשם יתברך נראה בשם צדיק על ידי המשכת הצדיק בעבורו, אז אצקות אהב, דהינו רחמים וצדקות לעולם, ישר ייחזה פנימו, פרוש הפתוח מפרש מי הוא זה הנגורים זאת, ישר' בו, רצחה לומר הוא היישר אשר ייחזה תמיד להמשיך הבורא ברוך הוא להפנימיות של העולמות. * אבל האי דנחתית קמיה דבר חננא שהה מזפיר שבחים בכינוי אשר לא ברא הבורא יתברך עלמות כאלו, لكن אמר סימפניה לשבחה דמן: *

ע"י המשכת הצדיק בעבורו החשיט נרא החסיד ומשער חדים ודרות בעולם

ומוצה יש לו שורש ועיקר למעלה באילן העליון וכו', והוא עד אילן מורה, שהשיג כל מצוה ומצוות עד השורש שהוא העיקר האילן. ח. עיין עץ חיים שער הכללים פ"א. ט. אווצרות חיים שער אדם קדמוני. י. עירובין בכ. יומא ג: ובעוד מקומות. יא. עיין מגד דוד להרדב"ז אותן כ: וזהו שאמרו רוז'ל בכל מקום כ"ב יכול, ובבלתי בפירוש דבר זה, כי התורה המחברת מכ"ב אותיות יכולת לומר דבר זה, אבל אנו לא היינו יכולם. וע"ע להלן פר' תרומה ד"ה ועשית את הקרשים.

אמורת בולי האי ואולת. ג. ראה שבלי הלקט תפילה סי' יה: מה ששאלת הלא אמרו חכמים (מגילה י"ח) 'מכאן ואילך אסור לספר בשבחו של מקום יותר מידי נערק מן העולם, והרי תפילת ר' סעדיה' צ"ל כל אותה הבקשה שיש בה כמה שבחות גם בקשה אחרת שקורין אותה בקשה אליזה היאך אמרים אותה בני אדם'. ז. עיין פר' לך ד"ה ויעבר אברם: 'עד אילן מורה, דהנה באילן יש כמו וכמה ענפים, וכל הענפים הם מחוברים אל העיקר האילן, כן כל מצוה

אלימלך

בעניינו שאינו אלא מתחיל בעבורתו יתפרק, וזהו 'כחם הימים':

עירא והנה שלשה אנדים נאכבים עליה רמזו שראה אברהם שפטל עליו למתן ג' עולמות, דהינו אהבה ותפארתי, * כי הצדיק צוריך למקן את הששה קצויותיהם ששה ימי חל, והם ג' וג', דהינו ג' לבני השבת וג' לאחר השבטה, וכןן תפיס הכתוב בלבדונו רק שלשה אנשים, והוא כולל יחד כל הששה קצויות, אונן שלפני השבת עם אונן שלאחר השבת:

וזהו שאנו אומרים יותן בלבנו לאהבה וליראה, הגם שבאמת צוריך האדם להקדים היראה לאהבה, * אף אנו מתוך אהבה

ענפים, ואמר הכתוב שעיל יקי אמרות הטעירות שעסק בתורה המשיק את הבורא אל תהז האותיות, וזהו 'באלוני ממרא', רצה לומר באילן של אמירוטיו נראה ה' אליו, ואמר הכתוב מהיכן זכה זאת שנראה ה' אליו על ידי עסק תורתו, זאת היתה לו מחתמת הכנען גדולה שהיה בו, דהינו זיהוא ישב פתח האהלה, דהינו אף שהיה צדיק גדול אף על פי בן החזק עצמו בהכנען גדולה שעדרין יושב בפתח וחתלה של קקעה, דאהל רמזו על קקעה, 'כחם הימים', רצה לומר שיש בני אדם שנראים שהם מוכנעים אבל אין תוכו כבר, ואמר הכתוב שאברהם היה מוכנע גדול באמת בלב שלם ממש, וברור בשם

◆ ציונים ומוקורות ◆

VIDOU דבכל מקום שיש אהבה ויראה, הדבר אש וממים, מוכחה שהיה מדקה המוצע דהיא תפארת, בחינת יעקב אבינו, דיעקב הוא תפארת, لكن או במילה דהיא אהבה ויראה, הוכחה שהיתה התפארת גם כן, דהיא המוצע, אם כן היה אז כל ג' בחינות ומדות של אברהם יצחק ויעקב. ועל פי זה מובן פירוש הכתוב כפי הזוהר הקדוש 'ישא עניינו ויראה והנה שלושה אנשים נצבים', שראה אז אברהם יצחק ויעקב, והבן. טו. עיין שפע טל שער ח' פ"ד: 'בכל שבת ושבת יש שיש קצויות, שהם גודלה גבורה תפארת נעה הור יסוד, ונקודת החילל של קצויות הוא שבת שהוא המלכות, שהוא רביעית לכל תלת, ובאמצעו גודלה גבורה תפארת למעלה ממנה, והוא למטה משלהן, שכן היא רביעית למרכבה, וכן מקומה אצל בעל קודם המיעוט, ולמטה ממנה נעה הור יסוד, והוא רביעית לשלש אחרונות, נמצא מקומה הנקדוה האמצעית ממש קצויות' וכו'. וכ"כ בפרדס רימונים שער השערים פ"ה. טז. ברכת אהבה ותפלת שחרית. יז. ראה ר"ק תהילים ית, ב"ה ויאמרו: 'זה אהבה הוא סוף מה שיבול האדם לעשות בזה העולם להתקרב אל הבורא, וכן אמר ישעה מא, ח' 'زرע אברהם'

יב. זהה ק"ב קיט. זמאן דאית ביה תורה בלבד מצوها, או מזויה בלבד תורה, בכיבול כאילו הו ביה בפרודא, אבל ברא ודא, באילנא עדנפי מתרפידין לימיינא ולשמאלא, ואילנא יהודא דתרוייזו באמצעותה. יג. עיין להלן פר' כי תשא ד"ה והוא ומשה: 'דואול רמזו להקרישה והשבינה הנקרה אוהל'. וע"ע ריקאנטי במדבר א. פרדס רימונים שער ערבי הכנויים אות אערך אוהל מועדה. ועי' להלן ד"ה או יאמור ויראה: 'בעולמות העליונים דהם נקרים אוהל מועדה, מהמתה מהם תמיד בחדרה ושמהה במו ימים טוביים'. יד. עיין קדושת לוי פר' וירא ד"ה ויראה: 'יראה והנה שלושה אנשים נצבים עליו'. ופרש הוויה הקדוש (ח"א צה) 'והנה שלושה אנשים אלו אברהם יצחק ויעקב'. ויוכן דברי מאמר הוויה, DIDOU דברם אבינו ע"ה עבר תמיד ה' באהבה, ובמילה עבר ה' ביראה, ויראה היא גבורה, ובמילה מכרית הערלה ובזה מכרית כל הקלייפות שנזכר בכתביו אריז'ל, והוא שמתגבר על כל הקליפות. אם כן או במילה היה אברהם אבינו ע"ה אהבה ויראה, אהבה מדריגת אברהם, ויראה דהיא גבורה מדריגת יצחק אבינו ע"ה, שבעת שמיל עבר השם יתרוך במדת גבורה.

ספר
**מְאֹרֶךְ
עֵינִים**

בפה ואחד בלב, אלא אחדות גמור יהינה לנחד המתחשב והדרبور. ובקבון: **ונמצא כי בונדי לזכות גדול נחשב מה שגפנן להם מחות יציאת לישראל, כי בלעדיה לא יבואו לידי תשובה באמור לעיל, כי אם על ידי הסתכלות האמור יבואו לידי תשובה:**

ציטוט היא
נשות דודלה
של דוד הבאם
لتשובה

וזהו לא בשמים היה וגוי, כי קרוב אליו הדבר מאד בפרק ובלבבך לעשתו' (דברים ל, יב-יד) כי, הפעם שלא יכול לבא לבחינת ים' ולבcheinת 'שמים' שהוא בחינת רקיע, כי קרוב הוא כמו עלי קרוב אליך הדבר מאד בפרק ובלבבך וגוי, שלא היה מס' מס' ושלום עסוק בתורה ותפלתך אחד

מתווה ותפללה
צריכים
המחשبة
ההיבור להווית
באחדות גמור

פָּרִישָׁת וַיַּרְא

אחד מישראל, ואלו ברשות היוצר גדול ובבעל עברה היוצר גדול מס ושלומ, והראיה שלכל רשות באים לו הרהור תשובה בכל יום, וזהו מתראה אליו השם יחברך. וכשהוא הולך בזה, שהוא מגביה שכלו, אז הוא מתייחל לומר מתי יגיע מעשי למשיח אבותי, כי האבות הן כן הפרטבה, ומה הוא מפרקבה, כתוב בתקונים (פ"ד): 'הסוס טפל לרוכב, ואין

וירא אליו ה' באלו מראה והוא ישב פתח האה' חם הימים. וישא עינוי וירא והנה שלשה וגוי וירא וירץ קראתם מפתח האה' ווישתחוו ארצת. כתוב בזוהר הקדוש (ח"א צח): 'מן נינהו שלשה אנשים, אברהם יצחק ויוסף. הנה נודע שההתורה הקדושה צריך להיות בכל אדם ובכל זמן, כי היא נצחית. אך האמת הוא שהבורה ברוך הוא נמצא בכל

ליל רשות
באים הרהור
תשובה מכל
ים ומוחלט
למר את יצש
משש לממש
ברכה
לשינה

◆ ציונים ומקורות ◆

זמן בדרך חכמה ושכל, שיש ללמידה מכל מצואה רמיותה. ג. עין להלן ד"ה דהנה אמרו בגמר: אין רשות בעולם שלא לו הרהור תשובה בכל יום כמאמר רוז' 'בכל יום בת קול יוצאת ומחרות שוכנו בניים' וכו'. ד. ראה תדר"א רכח פ"ה: 'לפייך היתי אומר, שכל אחד ואחד מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למשחה אבותי אברהם יצחק ויוסף'. ה. בר"ר מז, ה: 'ויעל אלוקים מעל אלוקם' (בראשית ז, כב) אמר ר"ל האבות הן הן המרכבה, שנא' 'ויעל אלוקים מעל אברהם' 'ויעל מעליו אלוקים' (שם לה, ג), וזהנה ה' ניצב עלי' (שם כת, ג). ו. 'הכי אוקמו מהרי מתרניין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס טплаה לרוכב'. וע"ש שם קלד.

קפה. לא בשמים היא לא אמר מי יעלה לנו השמיימה ויקחה לנו וישמעינו אותה ונעשה. ולא מעבר לים היא לא אמר מי עבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמעינו אותה ונעשה. כי קרוב אליו הדבר מאד בפרק ובלבבך לעשותו. א. 'וישא עינוי וירא והנה שלושה אנשים נעצבים עליו', מן איןון שלושה אנשים, אילין אברהם יצחק ויוסף דקימי עלייה דהאי דרגא' וכו'. ב. ע"ע להלן פר' תולדות ד"ה הנה נודיע: 'קיבלנו מפי טופרים ומפי ספרים שכל התורה מוכרתת להיות בכל אדם ובכל זמן'. וע"ע יושר דברי אמות אות לב: 'התורה הוא אלהות, ואלהות היא נצחיות, כמו שאומרים כל תלמידibusibus' בשם שכל התורה צריכה להימצא תמיד בכל

יגיע מעשי למעשי אבומי ורוצח להגיע גם כן למרקגה זו לקיום מركבה אליו יתברך שילך רק למקום שהוא יתברך רוצח, מפתח האלה' מאותו פתח שפתחו לו בנו', ואז נישתחו לאפי' השתחואה הוא המשהה שמקשיך המשהה לבחינת ארציותו, והבן:

קִים אֶבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו חָלָום אֲתָּה כֵּל הַתּוֹרָה עַד שְׁלָא נָתָה נִוָּמָא כָּה.

אתה

בכוחית חכמה
כללה כל
התורה בקדשה

כפי 'אוריתא מחייב נפקאי', וחכמה נקרא נקודה, ושם כל התורה מלכש ימץיף בנקודה אחד, ולכן היא עצמה מעוני כל חי ומעוף השמים נסתירה', מאחר של כל התורה כלולה בנקודה אחד, ולכן נאמר (שמות כ, א) 'יזכר אלקים את כל הדברים האלה' ודרשו רבותינו ז' ליב' שאמר כל התורה כללה בדבר אחד, שאמר כל התורה כמו שהיא בנקודה עליונה נקרא חכמה, שהוא הרי של שם הוי'ה ברוך הוא':

אֵך מֵי יוּכֵל לְהַשִּׁיג כָּל הַתּוֹרָה בְּנִקְדָּת
nestlella
ההוכחה אל
הדרות ואיל
מי להשיה

נקרא בשם 'נקודה בהיכלא' בוזה"ק, וזה תמנות י"ד של שם הוי'ה ב"ה. יא. ראה איוב כה, ב-כ-כא: 'זהחכמה מאין תבוא ואי זה מקום בינה. וונלמה מעני כל חי ומעוף השמים נסתירה'. וע"ע זאת זכרון פר' שופטים ד"ה והנה חכמה: 'זהחכמה נקרא י"ד מפני שורשה שהוא געלם ורחוק מהשגת אדם, כמו שאמר שלמה (קהלת ג, ב) 'אמורתי אחכמה והיא רחוכה ממןין, מפני העלמה נקרא י"ד אות קטנה'. יב. עיין מבילתא מס' שיריה פ"ח. וע"ע גור אריה שמוט, ב. א. יג. עיין זהה"ק ח"ג ר מג. י"חכמה, ה' בינה, ה' מלכות.

הרוֹכֶב טֶפֶל לְסֻסָּס' שְׂילָך הַסּוּס לְמַקּוֹם שִׁירָצָה וַיַּהַגֵּג אָתוֹ לְנָהָר וְלְמַקּוֹמוֹת מַטְנְגִים, רַק שְׁהַולָּךְ לְמַקּוֹם שַׁרְצֹן הַרוֹכֶב לְלַלְך שָׁם. וכשאָדָם הוּא מַרְכֶּבֶת לְשָׁמוֹ הַגָּדוֹל, אִינוּ הַולָּךְ לְמַקּוֹם שָׁהָם יתברך רוצח, שאינו עושה רק רצון השם

יתברך ולא רצון היוצר הרע:

וְזַהוּ עִזְּיאָ אֶלְיוֹ הַיְּכָבֵב סְתִּים, וְלֹא כְּתָבֵב אֶל אֶבְרָהָם, כִּי קָאֵי עַל כֵּל אֶחָד מִשְׁרָאֵל שִׁמְתְּרָאָה אֶלְיוֹ הַשֵּׁם יתברך, בְּאֶלְנֵי מִמְּרָאֵי 'אֶלְנֵי' הוּא לְשׁוֹן חִזְקִי 'מִמְּרָאֵי' הוּא לְשׁוֹן הַמְּרָאָה, פָּרוֹשׁ אֲפָלוֹ בְּחִזְקִי הַהְמָרָאָה שִׁמְמָרָה אֲתָּה פִּי הַשֵּׁם יתברך, דְּהַיָּנוּ אֲפָלוֹ רְשֵׁעַ גָּדוֹל חַס וְשָׁלוֹם, מִתְּרָאָה אֶלְיוֹ הַשֵּׁם יתברך, דְּהַיָּנוּ הַרְהָרִי תְּשִׁוָּבָה שְׁבָאים לוֹ כְּנָיל, וְהָוָא יִשְׁבַּח פָּתַח הָאָהָל', פָּרוֹשׁ שָׁזָה פּוֹתָחים לוֹ פָּתַח, כְּחָם הַיּוֹם' כְּשַׁבָּא לוֹ הַתְּלָהּבּוֹת הַרְהָרִי תְּשִׁוָּבָה:

וַיִּשְׁאָ עִזְּנִיוּ פָּרוֹשׁ כְּשַׁמְגַבִּיהָ הַשְּׁכָל שְׁלוֹ, עִזְּרָא וְהַנָּהָ שְׁלִשָּׁה אֱנֶשִׁים'
שכלה רואה
מדרגת האבות
שהו מרכבה
שלכבה וויצה
לבא לדרגה
הגדול, עִזְּרָא וְיִרְאֵץ לְקַנְאָתֶם' שָׁאוֹמֵר מִתְּ

◆ ציונים ומוקורות ◆

ד. עיין רשות שמות טו, יא ד"ה באלים. וע"ע עמוס ב, ט. ח. ע"ע שלח"ק פר' לך לך תורה אוור בהג"ה: 'ידוע כל השתחואה היא הורדת השפע מלמעלה למטה, כי מורה שרואה עז' ח"ק ח"ב פה. י. עיין תיקו"ז יב: יט: עג. וע"ע ט. זהה"ק ח"ב פה. י. עיין שעיר תננת"א פ"ה. וע"ע תניא אגרת הקודש פ"ה ד"ה והשפעה זו 'חכמה עילאה שהוא מקור ההשכלה וההשגה וכו', והוא קדרות השכל קודם שבא לכל גiley השגה והבנה רק עדין הוא בבחני העלם והסתה, רק שימוש מזער שם זעיר שם שופע ונמשך ממש לבחינת בינה להבין ולהשיג שכל הנעלם, וכן

הש"ת
מהו רג'ם
לרשע הותר
דול עי'
שבאים לו
הרהור תשובה

ה'שָׁמִים וְהָאָרֶץ רָאשֵׁי תִּבְوتָ 'תְּהוּיִ"י, כי עד אֶבְרָהָם אָבִינוּ הִיא הָעוֹלָם תָּהָוּ וּבָהוּ, דָּוֹר הַמִּבּוֹל וְדָוֹר הַפְּלִגָּה, עַד שֶׁבָּא אֶבְרָהָם אָבִינוּ וְקִים הָעוֹלָם, כְּמָאָמָר רַבּוֹתֵינוּ זֶל"ל (סנהדרין צז). שִׁית אֶלְפִּים שָׁנִין הָיוּ עַלְמָא שְׁנִי אֶלְפִּים תָּהָוּ שְׁנִי אֶלְפִּים תָוֹהָה, וֶפֶרְשׁ רַשְׁי"י (ד"ה וְשַׁנִי) שְׁנִי אֶלְפִּים תָוֹהָה הַתְּחִילָה מִימּוֹת אֶבְרָהָם:

וְזַהוּ בֵּת הַיְתָה לֹו לְאֶבְרָהָם' (ב"ב טז): יט.
מידת המלכות
הויה בחירות
לאברהם שהוא
מורכבת להכינה
שהוא אבא

כִּי נוֹרָעִי שְׁהַבָּת נוֹטְלָת עַשְׂור נְכָסִים, שְׁעֹלָם הַזֶּה שְׁאַנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל בָּו הָוָא מַרְגָּנָה עֲשִׂירִית מִדְתָּא מִלְכָותָא, ה' אַחֲרוֹנָה שֶׁל שֵׁם הַיְיָה בָּרוּךְ הוּא, בְּמָאָמָר רַבּוֹתֵינוּ זֶל"ל (מנוחות כת): "בְּהַבְּרָאָם 'בָּה' בְּבָרָאָם' הָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בָּה", וְזֶה בְּחִכָּמָה יִסְדֵּד אָרֶץ' בְּאָבָא יִסְדְּ בָּרְתָּא' (זה"ק ח"ג רנו), שְׁהַחִכָּמָה הָוָא אָב שְׁמַמְנוּ יִצְאֵוּ כֵּל הַבְּרָאִים, וְאֶבְרָהָם קִיה מַרְכָּבָה לְבַחִינָה זֶוּ פְּנֵי ל' וְהַבָּן, וְזַהוּ בֵּת הַיְתָה לְאֶבְרָהָם וּבְכָל 'שְׁמָה' פָּרוֹשׁ בְּכָל דָּבָר הָיָה עֹזֶב הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ:

אברהם ראה
שלא יכול בינה
לרשא את א"י
מההכינה יי' אמר
זה"ב בראות מלא
שְׁהַאֲזָרָה קָשָׁה, אֵיךְ פְּרַת אֶבְרָהָם אָבִינוּ
עַלְיוֹ הַשְּׁלָום בְּרִית עַם מִמְּרָא
שְׁהַאֲזָרָה כְּנֻעַנִי, כָּמוֹ שָׁכְתָּוּב (בראשית יד, יג) ע"י ברית מלאה

וַיָּבֹא אֶל הַדָּעַת שֶׁהוּא בַּחִינָת 'מְשָׁה' י"י, וְזַהוּ 'מְשָׁה' יִדְבֶּר וְהַאֱלָקִים יַעֲנָנוּ בְּקוֹל' (שם יט, יט) שְׁגַשְׁתָּלְשָׁל וַיַּרְדֵּךְ לְבַחִינָת קוֹל שֶׁהוּא הַמְּשָׁכָה וְ'שֶׁל שֵׁם הַיְיָה בָּרוּךְ הוּא, שְׁמַהְחַכְמָה יִרְדֵּךְ אֶל הַבִּנָה וּמִשְׁם לְבַחִינָת קוֹלִישׁ, וְאֹז יִכְלֵלוּ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁגִּיאֵי: **וְאֶבְרָהָם אָבִינוּ עַלְיוֹ הַשְּׁלָום** הַיָּה מַרְכָּבָה לְבַחִינָה זוׁ שֶׁהָיָה מַגְנִידָה עַלְיוֹנָה הַיָּה שֶׁל שֵׁם הַיְיָה בָּרוּךְ הוּא, וְהַשִּׁיג כָּל הַתּוֹרָה כִּמוֹ שֶׁהָיָה בְּגַנְקָדָה עַלְיוֹנָה. וְלֹכֶן בְּתִיב יִשְׂרָאֵל אַלְיוֹן הַיָּה מַרְכָּבָה אֶל אֶבְרָהָם, כִּי הַיָּה מַרְכָּבָה אֶל הַחִכָּמָה הַעַלְיוֹנָה פְּנֵי ל' וְהָוָא נַעֲלָמָה מַעֲנִי כָּל חַי, וְבָא אֶבְרָהָם אָבִינוּ עַלְיוֹן הַשְּׁלָום לְעוֹלָם שֶׁהָוָא נִסְתַּר וּנְעָלָם מִאָד, וְלֹכֶן אַיִן יִכְלֵל לְהַקְרָא בְּשָׁם, כִּי בָּא לְמַקּוֹם נַעֲלָם מִאָד:

וְלֹכֶן בְּתִיב (בראשית ב, ז) 'אֶלָּה תַּוְלִדוֹת הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם' אֶל תַּקְרִיר 'בְּהַבְּרָאָם' אֶלָּא 'בְּאֶבְרָהָם' (זה"ק ח' כו), כִּי הָיָה קִיּוֹם הָעוֹלָם, שֶׁהָיָה קִיה מַרְכָּבָה לְבַחִינָת חִכָּמָה פְּנֵי ל', וּבְתִיב (תהלים קד, כד) 'כָּלָם בְּחִכָּמָה עֲשִׂית', 'ה' בְּחִכָּמָה יִסְדֵּד אָרֶץ' (משלי ג, יט), שְׁהַחִכָּמָה הָיָה חַיָּות כָּל הָעוֹלָמּוֹת, וְלֹכֶן תַּוְלִדוֹת

◆ ציונים ומוקורות ◆

אומרים בת היתה לו לאברהם ו'בכל' שמה'. ב. ראה בתובות סה. ש"ע אבה"ע ס"י קי"ג ס"א. בא. ראה תיקו"ז לא. מלכות דאייה מעשר, ואיה עשירית לעשר ספרות. וע"ע ריקאנטי בראשית כה, כי 'הבן מכאן סוד המעشرות, כי נתן יעקב המעשר לעשרית, בענין עישור נכסים שתיקנו לאשה של מטהה. וע"ע שם ריקאנטי בראשית ב, בא. זה"ק ח"ג יז. דחכינה איה י', בינה ה, שית ספריאן ו/ מלכות ה' בתורה'.

יד. עיין זה"ק ח"ב רכא. "עַל פִּי מֹשֶׁה דָא רְזָא דְרַעַת". וע"ע פרי עץ חיים שער חג המוצות פ"א. טו. עיין תיקו"ז פג. 'תָא חַזִי' י' איה אמירה ודיבור וקריאה, ו' קוֹל'. וע"ע שם יג: 'דָעַת דָא ר'.' טז. ע"ע לעיל פר' בראשית ד"ה ובעסקו בתורה. יי. עיין פרי עץ חיים שער העמידה פ"א: "אֶלְהִי אֶבְרָהָם" הוא חכינה, שהוא נקרא אלְהִי אֶבְרָהָם שהוא חסד'. ייח. עיין זה"ק ח"א רנבי: יט. "וְה' בָּרֵךְ אֶת אֶבְרָהָם בְּכָל" (בראשית כד, א), Mai' 'בְּכָל', Rabbi מאיר אומר וכו', אחרים

אברהם היה
מכובד לדורות
ה指挥ה
העלומה שם
הנולמה שם
השיג כל
התורה

ספר
**זאת
צְרוֹן**

בה, ויחשכה לו פרוש הקדוש ברוך הוא חשב האהבה לו, אבל היה לו בלבד, לא על ידי עזר, והוא באמת צדקה לא:

שבא לארץ ישראל, יש לפירוש בן, כמו שכתביב אחר ביאתו לארץ (בראשית יב, ז) עירא ה' אל אברם, עין שם. זה אכן

פרק'ת וירא (א)

שפתחה ונכנע לבו לפיקוד ברוך הוא, והנה בתוך זה הוא אהבתה הבועא ברוך הוא שמקרב את האדם אליו, אך האהבה היא מלבשת בתוך האמונה והפה: וזה אומר זלא יונע עוד מורייך, מרכ' העתודה והאהבה שלמה ופירושה הוא לשון אהבה, לשון אור, כי אור הוא קדר פידועי והיא אהבה, עניין עניין ראות את מורייך הדינה אהבה גלויה ומפרשתה:

של שבת קדש פרשת וירא. דאיתא (ישעה ל, כ) זלא יונע עוד מורייך וקיי עניין ראות את מורייך. והנה צריך האדם לעבד את השם יתברך ברוך הוא ביראה ואהבה, ועל כל פנים לא ימוש מהאדם חייראה אף רגע, ולפעמים באהבה, והנה לאדם שעבד ביראה, נומן השם יתברך אהבה. והנה לפעמים בא מיראת ענש על ידי בעליך דיןין,

◆ ציונים ומקורות ◆

דאפסר, עד שנעשה מרכבה הוא וורעו וורעו, להיוון דבקים בו בסוד מרכבה והשגה באלהות מה אפשר, והאלות שורה עליהם. לא. עוד על פרשת לך, עין להלן עמוד סייא. זהה"ק ח"א כד. יוצרך לסלכא תורה ומצווה ברחימיו ורחילו, ועין תיקו"ז ע"ד: يولית פקדוא דלא את הייב בדחילו ורוחימו. ב. עין לעיל פר' ראה ד"ה: "זהנה שמעתי מהרב המגיד מרואונא זלה"ה כי ציריך להיות להאדם יראה לא פחות בכל זמן שלא יחטא, ובשעת העובדא בשעת התפילה ושבחים וכיצרא בהזה ציריך להיות נסוף האהבה, והנה אמר עוד, ראה ציריך האדם בעצמו להשיג, והאהבה ציריך לבוא מה' יתברר, כי פשוט נראה כן, כי מה האדם פחות שבפותות לומר למך אני אווה אוטך ולנסק את המלך, כי אם לירא מפני מוטל על הכל, מכל שכן למך מלכי המלכים הקב"ה, כי הש"י ברחמייו לוקח מהאדם היראה ונונע לו אהבה בעת שראויה לה. ג. תיקו"ז ע"ג: "פיקודא תנינא זיאמר אלהים יהי אור ויהי אור" (בראשית א, ג), ורא אהבה דאייהו אהבת חסד.

ל. עין זהה"ק שם, וע"ע שם עז: וע"ע שלחה"ק פר' לך ליר תורה או ראות יד: "לפי שהיה אברהם אבינו אמרו, תאמר שהעולם הזה בלבד מנוח, החיצן עליו הקדוש ברוך הוא ואמר לו אני הוא בעל העולם, וכו' (בר"ד לט). קשה, וכי עדין לא ידע אברהם אבינו זה הדבר על בוריו, הלא בן שלוש שנים הבכיר את בוראו (נדירים לב), ובודאי כבר ידע והשיג דבר זה וכיצואו בו אלףים ורבבות השגות. על כן נראה בעיני פשטוט שזה המאמר מכון ממש למה שבת החוזר בפרשא זו וכו', שמתחללה היה הולך אברהם אבינו מהשגה להשגה וכו', וידע שיש נקודה קדושת הארץ היישוב דהינו ארץ ישראל, כי הבין קדושת הארץ וכו'. ורצה להשיג הקדושה יתרה השורה בארץ ההייא וטרח הרבה ולא עלתה בידו, כי הקדוש ברוך הוא עצמו בעלי שום אמצעי הוא מנהיג הארץ הלו, ואחר שראה הקדוש ברוך הוא שהוא מתעורר עצמו לכלת ארצתו בגען, כלומר, להשיג סודה, אז נגלה עליו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ואמר אני בעל הבירה, וגילתה סודו לעבדו הנאמן והחכימו בסוד אלהי כמה

העיבר ביראה
וגם ביראת
הענש נתן לו
השיט אהבה

בכל מצות עשה, ועל בן הם רמ"ח" במנין אברם שנקרא אהבוי: עלה בן כתיב (בראשית יח, א) "וירא אליו ה'", לאחר מכן נזכרה אהבה כראו, כי גם העובד מראה יש לו אהבה בפ"ל, כי אם שהוא בפטר ואינה גראה, אך עתה וירא אליו ה' שהוא אהבה. ועל בן כתיב קדם לכאן במצוות מילה ומה וכמה פעמים רק אלקים' לפני מרגוטו, ואני תמייה שהלא היה לו אהבה גם קדם בודאי, אך ידוע למבינים שיש עד אין שעור מרגות, וסוף הפרונגה למעלה היא האהבה ותחלת הפרונגה של מעלה הימנה מתחילה היראה, ובאותו זמן יש לומר השיג מרגות האהבה של שרשו:

זהו ישב פתח האהלה', והנה היראה נקרת אהלי שפגעה מלחתה, וכן איתא בגמרא (שבת לא:) "חבל על דלית ליה דרطا ותרעה לדרטא עבד". והנה מהיראה באים לאהבה, ויש פתח מהיראה מהיראה יש פתח לבוא להאהבה והתרה היא השער שלא יצאת מהיראה

וכן יש לפرش ולא יכנף כו', שマーך' הוא קיראה וקדין, כי האל"ף שאינה נרגשת במבטא היא חסנה מהמללה. כי הנה אם אין רואין קדין אי נס יכולם לתקון, מה שאין כן אם מראה השם יתברך את הדין לאדם יכול לתקן בתפללה וביחוזרים כדיוע. וזה אומר זלא יננה עוד מורייך' שלא לראות, כי אם אדרבה, יוקי עיניך ראות כו', ותתקן, כמו 'המקדים תפלה לצרה, אלקי אברם בעזורי':

ודגש גם העובד מיראה ואין עובר, יש שעובד כדי שלא יפוגם, והוא יראת חטא, לשון חפרון ופוגם, ויש רק מראת ענש בעולם זה או בעולם הבא ואין עובר, הוא בכלל לא מעשה, כי אין רוץ עובר. מה שאין כן העובד מאהבה, משתדל לעשות רצון הבורא ברוך הוא ולעשות נחת רוח לפניו ברוך הוא, הוא

אשראים את
הזמן יכולם
لت并不是很
וחודים
משאיר כושא
מושת

יראת חטא
של לא פוגם
יראת העונש
של אחד הם
כלל מיל"ת
משא"כ
אדבה הוא
כלל מ"ע

ה. עיין סנהדרין מה: אמר רבי אלעזר, לעולם יקדים אדם תפילה לצרה, שאמלך הקדים אברהם תפילה לצרה בין בית אל ובין העי, לא נשתייר מרושעי ישראל שריד ופליט. ה. עיין זה"ק ח"ב רעו. בגין כך חושבן מצות עשה רמ"ח בחושבן אברם". ג. ישעה מא, ח: זאתה ישראל עבדי יעקב אשר בחורתיך ורע אברהם אהבוי. ז. זירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל ביום היום. ח. ד"ה של שב"ק. ט. ראה רד"ק תהילים יח, ב: אהבה הוא להתקרב אל הבורא, וכן אמר (ישעה מא, ח) "זרע אברהם אהבוי", והיראה קודמת לאהבה, וכשריגיל אדם עצמו ביראה יבוא לידי אהבה, שייעבוד הבורא מאהבה אפילו לא יהיה לו גמול בזה. וע"ע אורחות צדיקים שער האהבה. י. ע"ע נועם אלימלך פר' במדבר ד"ה וזה יידבר בו: "ואהל רמז ליראה, כמו שבכל הדברים

◆ ציונים ומוקורות ◆

ציורים לבלי, ואוהל הוא בעלי להבנין בתוכו כל הצורך להכenis, כן כל התורה והמצוות ציריק להבניהם אל תוך הכליל היא היראה. יא. שם אמר רבה בר רב הונא, כל אדם שיש בו תורה ואין בו יראת שמים, ודומה לגבור שמסרו לו מפתחות הפנימיות ומפתחות החיצונות לא מסרו לה, בה עיליל. מכיריו רבי ינא, חבל על דלית ליה דרטה ותרעה לדרטא עבד". יב. עיין זה"ק ח"ב רטו. אהבה שרייא לבתר יראה, והוא דמילה כיון דשאורי יראה על רישייה דבר נש, אתער לבתר אהבה דאייה ימינה, דמן דפלח מגו אהבה, אתדרבק באתר עילאה לעילא, ואתדרבק בקדושה דעלמא דאית, בגין דהא סליק לאתער לאתדרבק באטר ימינה. ואי תימא דפולחנא דאייה מטירה דיראה לאו אייה פולחנא, פולחנא יקראי אייה, אבל לא סליק לאתדרבק לעילא, וכד פלח מהאהבה, סליק ואתער לעילא ואתדרבק בעלמא דאית, ודא

לעשות רצון הבורא ברוך הוא. והנה העובד מאהבה גורם להמתיק הידין, וזה המכפה אני מאברהם אשר אני עשה, והנה אני נקרא מdat הדין, וכמו שפרש הרבה משה אלשיך זאנני נקרא הוא ובית דין, כמו זה, כי הוייה ברוך הוא הוא רחמים הויו מרבה הדין, וכן אני הוא דין, וויו מרבה הרחמים, בן פרש בקפיטל שני בתהלים. והנה דבר שאין אדם שולט עליו נקרא שהדבר מכפה מדם, שאין הדבר בראשתו, שאינו שולט עלין. וזה אומר המכפה כו' אשר אני עשה, שהדין מביא לעשיה, ודאי שאין ראוי להיות מכפה מפני הצדיק:

הצדיקים נקראים דודים
שם מושלים על מדת הדין
וקטעם מה רואי להוות

ובן יש לפרש שב ואני אעמדיש, פרוש אלה מושל על הדין שלמעלה, ואטה סימן לבניך בדין נקראים הצדיקים שמחפליים על הדור ואומרים בן ראוי

להאהבה, וזהו פתח האהלוי, כי שער נקרה שגננסין להיראה, והפטחה שבו גננסין השער לסגר שלא יצאת מהיראה היא התורה, כמו בהגמרא הפ"ל, ובאותו פתח שגננסין מהיראה לאהבה נקרא פתח האהלה:

העובד מהאהבה
נזכר
ההפטשות
החדס ומטיק
הדרים
כמו שכתוב (מלacci ג, ט) 'הנה יום בא עבר בתנו', 'היום להoir הדין נקראי חשך לשוטן יום:

הקב"ה נתן להizard העובד מאהבה שליטה על הדין למתוך

ובן יש לפרש פסוק (בראשית יח, י) וזה אמר המכפה אני מאברהם וכו'. הנה העובד הבורא ברוך הוא מאהבה נקרא אברהםיש, כמו אברהם אבינו עליו השלום. וכן אברהם גימטריא ר' מה כמנין מצות עשה, שיראה גורם שלא בעבר, ומאהבה באים לקים מצות עשה"

◆ ציונים ומקורות ◆

אבות א, ג: 'העובד מאהבה וריז במצוות עשה, והעובד מיראה נזהר במצוות לא תעשה'. וב"ה ברע"ב שם. וראה עוד רmb"ז שמות ב, ח: يولכן מצות עשה גדולה מהתורה, כמו שההאהבה גדולה מהתורה, כי המקדים ועשה בגופו ובכמונו רצון אדוניו הוא גדול מה נשמר מעשות הרע בעיניו. יה. 'זהו אני היום ילדתך'. ואם נדרך אומרו אני שהוא מיתר, יאמר במה שבתנו מרבתו זו' ולבדך הרבה (ג, ד), כי באומרו זאנני הוא השם הגדל בבית דין, שהוא זאנני הוא השם, ומלה זאנני הוא בית דין שהוא השכינה, יאמר בה כי יה' הוא השם הגדל, אמר אליו בני אתה' כאב, ושכינה אומרת זאנני שהיא שכינה 'היום ילדתך'. באילו שתי הבדיקות הן הם אבי ואמי. יט. עיין רשי"ד היה יושב יושב, ישב כתיב, בקש לעמוד, אמר לו הקב"ה שב ואני עמוד, ואתה סימן לבניך, שעתיד אני להתייעב עדת הדיניין והן יושבין, שנא' (תהלים פב, א) 'אליהם נצב בעדרת אל'.

אייחו בר נש דאוידן לעלמא דעתינו, זכהה חולקיה, דהא שליט על אתר דיראה, דהא לית מאן דשליט על דרגא דיראה, אלא אהבה רוזא דימינא. יה. ע"ע אור החיים דברים י. ב. וראה תולדות יעקב יוסף פר' יעקב ד"ה מצוה ואהבת: 'מצד הסברא ומצד הכתובים מוכחים לבעלים קדימה יראה לאהבה, וכמ"ש המפרש להרמב"ם שם (יטודי תורה פ"ב ה"א) זול', ולוולם לא תהיה אהבה קודם, כי אם לאחר היראה, עכ"ל, ובכתוב נאמר (תהלים קיא, י) ראשית חכמה יראת ה', כי היראה היא הפטחה והשער אשר נכנס בה לפנים אל מדרגת האהבה. יה. עיין גםNUM אלימלך פר' יתרו ד"ה ויש צדיק: 'העובד מאהבה וכו' יכול להפוך הדרינים לרחמים גמורים שגם הם נעשים רחמים'. טו. וזה ק"ח א' קמבל. וע"ע פרדס רימונים שער ערבי הבינוים פ"ח ערף חושך. טז. עיין קדושת לוי ליקוטים ד"ה ואני תפילה: 'בשהאדם עובד במדת אהבה הוא דבוק במדת אברהם'. יה. עיין תיקו"ז נה. וע"ע מגן אבות

ספר
**יְהֹוָה
צְבָאֹתָה**

פרק שחת וירא

בפה אב הילך פפי שרש נשמהתו. וזה יש לפرش עיראה ה' אל אברם' והוא הנשמה בלבד, כמו בחזוןין לילה, וכן יש בני אדם רואים שמו יתפרק בתנומות או קדם שנה או אחר כן, ויש גם ביום רואים אותו יתפרק, וזה יש לפרש קדם הפילה עיראה ה' אל אברם' פגיל, מה שאין כן אחר כך שנמול עיראה אליו ה', לגופו ונשמה בנהר. וזה (יהוא ישב פתח האهل ונדיי בראשית יב, ז) עיראה ה' אל אברם' :

ויש לומר עוד לפרש המדרש (תנומה תצוה א) יילפנדנו רבינו קטן לכמה ימים הוא נמול, כך שני רבומנו קטן נמול לשמונה ימים, ומפני אטה למד מיצחק שמיל אותו אברם אבינו צליו השלום לשמונה, וכן כמו שכותוב (בראשית כא, ד) יצימל אברם אט יצחק בנו בן שמנת

וירא (בראשית יח, א). יש לדקדק, עיראה אליו ולא הזכיר שמו, וכמה פעמים הזכיר שמו נראה אףלו ללא צקה, וכן בתחלת הסדרה אומר סתם. וגם מה מעלה שלו עתה יותר מקדם הפילה, בריש לך נמי כתיב בראשית יב, ז עיראה ה' אל אברם' :

אך הנה כתיב (במדבר יב, ז) 'בחלום אדרב בוי, וכן בחלום בלילה' בתנומות עלי משכבר בנפל פרדימה על אנשים כו', אז יגלה און אנשים' (איוב לג, טו-טו), וכן כתיב (בראשית טו, א) 'קהה דבר ה' אל אברם בפתחה לאמר' במו 'בלילה'. גם שאמרוי שהצורך לפל על פניו: ותגה ידוע כי עקר האדם הוא הנשמה, כי הגוף נקרא 'בשר אדם' (שמות ל, לב), וכן השם נתן הקדוש ברוך הוא

קדם המילה
תגללה הקב"ה
לאגדת רק
בחוון לילה
וגם החוץ
ליפול על פיו

קדם המילה
תגללה הקב"ה
כי לשמה
ואחר המילה
בש לנוף
ובהקשר

א. עיראה אליו ה' באלוני ממרא והוא ישב פתח האוהל כחום היום. ב. פרקי דרא כת' 'בו' וראה כוחה של מיליה, שעד שלא היה nimol אברהם היה נפל על פניו ואח'כ אני מדבר עמו, שנא' (בראשית יי, ג) 'ויפול אברהם על פניו וידבר אותו אלהים', ועבדיו שנימול הוא ישב ואני עומד, שנא' עיראה אליו ה' באלוני ממרא והוא ישב פתח האוהל'. ג. עיין זהה ח"א כת' 'בשר אדם לבושה איהו, ובכל אחר כתיב בשר אדם', אדרם לנוبشر, לבושה אדם גופא דיליה. וע"ע שעורי קדושה ח"א ש"א: 'זודע אל בעלי מדרע, כי גופו האדם איןנו האדם עצמו מצד הגוף, כי זה נקרא 'בשר האדם', כמו שכותוב איוב י, יא) 'עור ובשר תלבישי ובעצמות וגידים תשוכנני' ועוד כתיב 'עלبشر אדם לא ייסר'

וגו, נמצא האדם הוא הפנימיות, אבל הגוף הוא עניין לבוש אחד תלבש בו נפש השבלית אשר היא האדם עצמו בעודו בעולמזה, ואחר הਪיריה יופשט מעליו הלבוש הזה ויתלבש בלבוש זר ונקי רוחני, כמו שכותוב (זכריה י, ד) 'הסירו הבגדים העזאים וגוו' ולהלבש אוטר מחלצות', הוא הנקרה חלוקה דרבנן. ד. שער הגלגלים הקדימה כג' 'כאשר נולד האדם', וקוראים לו אביו ואמו שם אחד העולה בדעתם, איןו באקרי ובהוזמן, כי אם הקב"ה משים בפיו השם והוא המוכרת אל הנשמה ההיא, כמו שאמר בכתב (תהלים מה, ט) 'אשר שם שמות הארץ', כפי מקום האבר שבאדם העליון, אשר ממנו חוצב, והשם הזה נרשם לעלה בכסא הבבודו ונודע.

וכould אל רחום ותנו' וכו', וכן 'ונקה' שאמרנו רבוננו ז"ל (שבועות לט) 'מנקה לשבים' could 'נושא עון' וכו':

תשובה ומילה
מעוררים
בחינת הבינה
שקדמה לעילם
וממילא
בעוררים ה"ג
מידות והחmits
ונראה בזורה תחברך, דנה אמור
רבוננו ז"ל (נדירים לא): 'גדולה
מלה שנכרכתו עליה שלוש עשרה בrichtות',
ושמעתי מהרב רבנו רבינו גבר מראונא
וז"ל דהוא י"ג מכילין דרכמי וכמו שאמרנו
רבוננו ז"ל (ר' יה): 'ברית ברותה שאין
חוירות ריקם'. בן שרש מה ששמעתיה,
ואני זכר כי הוא אמר אז בארכיות:
והנה שרש וככל ה"ג מדות הם שנויים,
נוצר חסד' (שמות לד, ז) שהקדוש
ברוך הוא נוצר ומצפה לעשות חסד,

'ימים' וכו'. והוא פמזה פוק חזי מאי עמא
דבר, ומקרה מלא הוא כמה פעמים':

ונראה בזורה תחברך, דנה אמור
רבוננו ז"ל (נדירים לא): 'גדולה
מלה שנכרכתו עליה שלוש עשרה בrichtות',
ושמעתי מהרב רבנו רבינו גבר מראונא
וז"ל דהוא י"ג מכילין דרכמי וכמו שאמרנו
רבוננו ז"ל (ר' יה): 'ברית ברותה שאין
חוירות ריקם'. בן שרש מה ששמעתיה,
ואני זכר כי הוא אמר אז בארכיות:

ונראה בזורה עליה
המילה הם י"ג
מידות והחmits

יעזר חסיד
'ונקה' הם
שורש כללות
כל הדיג מרות

◆ ציונים ומקורות ◆

תשובה ורא איה בינה). יא. ראה מגילה יז: 'זונה ראו לומר תשובה אחר בינה, דכתיב يولבו בין ושב ורפא לו'. יב. עיין פסחים נד. יג. עין זוח לד: 'למנצח על השמיינית' (תהלים יב, א), וודא בינה). וע"ע פרץ עץ חיים שער הסלחונות פ"ה: 'הבינה הוא שמיינית מהתא לעילא'. וע"ע מאור ושם פר' בא ד"ה ויאמר: 'זאמרנן בגמורא שהתשובה קדמה לעולם, פ' כי החוטא פוגם בשבעת המידות, דהינו שהיה לו איזה אהבה רעה, או יראה רעה, או התפירות, או שרצה לנצח חבריו שודה על שקרו, או שאינו מודה על האמות, או שיש לו תאנות רעות ורחמנא ליצלן, את הכל צירק לתוך ולעשות תשובה. ותשובה היא מעולם הבינה לבן התשובה קדמה לעולם'. וע"ע זאת זכרון פרקי אבות ד"ה וכתיב ושב. יד. ע"ע זאת זכרון פר'blk (א) ד"ה זה הוא והארץ: 'ויאמר אלוקים' (בראשית א, ז) והוא אלוקים חיים, 'יהי אור' הוא חסד, כי 'עולם חסד יבנה' (תהלים פט, ז) הוא אותיות בינה, כי שם היה בנין העולם. וע"ע שער מאמרי רשב"י בז: 'עשרה מאמרות וכו', בסוד 'ויאמר אלהים' שהוא בינה). וע"ע פרדס רימונים שער המבריען פ"ב: "אלוקים חיים' הוא הבינה, שמשם נשפע כל הבניין.

ה. בראשית יז, יב, ויקרא יב, ג. ו. ראה ראה ר"ש שם: י"ג בrichtות נכרתו עליה. בפרשת מילה שנאמר לאברהם אבינו ע"ה כתיב י"ג פעמים ברית. ז. 'ברית ברותה שלוש עשרה מידות שאין חזרות ריקם, שנאמר (שמות לד, ז) 'הנה אנוכי כורת ברית'. ח. ע"ע להלן פר' שופטים ד"ה והנה איתא: 'ובן שמעתי מהרב המגיד מראוונא על ברית ברותה שאין חזרות ריקם', קאי על מילה, שנכרכתו עליה שלוש עשרה בrichtות. ואני שמעתי ולא אבין אז. ואפשר שבמילה זכרים לי"ג מכילין דרכמיים שאין חזרות ריקם למקום ריק הוא הערלה, וע"ע זאת שנכרכתו עליה שלוש עשרה בrichtות. ט. עין זכרון פר' כי הצע ד"ה הנה שמעתי. ט. עין ספר הליקוטים להאריזול פר' תולדות: 'ומאלו ה"ג, השנים מהם הם מזלות, שהם מזל נוצר נזול, לפי שהם המתפשטים יותר, והם מזל נוצר חסיד' ומזל 'ונקה'. וע"ע דברי אמת פר' ויוצא ד"ה ושא יעקב: 'כול ה"ג מידות הם נוצר' 'ונקה', כי 'נוצר' כולל הרחמים 'אל רחום' וכו', 'ונקה' 'נושא עון' וכו', ע"י המידות של רחמים שככלו אותם התרין מזמין שנזול מהם כל טוב, מנוצר חסיד' שנוצר ושומר ומצפה לעשות חסיד, וגם 'מנקה לשבים' כי 'נראה עון' וכו', על בן בא מהם כל שפע. י. וזה ק"ג קכבר: 'מצותה

אין דבר שבקורה פחות מעשרה כי הדר' הוא מ"מ", וכי י"ד שמקבל מהחכמה, נקרא 'מי', וזה 'מי' יקום יעקב כי קטן הוא, ואין לו הרמת ראש, על ידי תשובה ייקום יעקב, כי בלו כל הקצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה' (סנהדרין צז):

זה אם יגאלך טוב' (רות ג, יג) רוא תורה ומעשים טובים, יגאליך, יזאם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנסי' הוא תשובה, כי אני הוא ירא, כמו גיבור שפטיל אליה אומר אני אני הוא, ר'אנכי'

ומעוור הי"ג מכילין דרכמי (הנקר א'קון"ש כי קודם לעולם ומה שקדם הרבה נקרא א'קון"ש):

עקב אין לי
הרבות ראש כי
אם ע"י תשובה
שકאות מי'
שהוא הבנה
המקבלת
מחכמתה

ידוע כי כתיב (עמוס ז, ב) 'מי' יקום יעקב כי קטן הוא, על ידי 'מי' הוא נ' שעורי בינה, וכמו שפרשנו במא' פעמים' טעם מפני מה נקרא 'מי', שמקבל מהחכמה, כי 'הבן בחכמה' (ספר יצירה פ"א מ"ד) ומקבל נקרא 'דילתי' לשון 'דלי', ומשפייע ז', ולמעלה בהמקור י"ד' כי הוא התחלת של האותיות, וגם הבינה מפני קדשו

◆

◆

◆

טו. עיין שער הכוונות דרושים העמידה דרשו ב: י"ג תיקוני דיקנא שהם רמותם בי"ג מידות אל רחום וחנון" בו. וע"ע הפארת שלמה סוכות ד"ה שאל אביך: 'mobia bozoh'ך ובהאר"י ז"ל כי השם זקן הוא רומו על ביה' דיקנא קדישא דאריך אנפין, והוא בח' זקן מלא רחמים'. וע"ע זאת זכרון פר' חי שרה ד"ה ואיתא זקן. טז. עיין פרדס רימונים שער סדר האצלות פ"ד: 'ופירוש עתיקה דעתיקן' הוא כתר עליון, ונקרא זקן זקנים', והכוונה כי הוא קודם לקודומים. זי. עיין זהה'ק ח"ב קיז. 'מי' זאת' (שה"ש ה' י) ודאי מסטרא דמי' איהו ודאי בינה. וע"ע תיקו'ז צה: 'מי' ודאי, דאייה תיובתה, אסוטוא לכל מרגע ומכתשין, הדא הוא דכתיב (אייה ב, י) 'מי' ירפא לך', ועלה אמרו ישעה ה' י' ישב ורפא לך'. יט. עיין לעיל פר' נח ד"ה ותמישים. יט. עשר ספרות בלילה, עשר ולא תשע, עשר ולא אחת עשרה, הבן בחכמה וחכם בינה, בחון בהם וחקור מהם וכו'. ב. עיין לעיל פר' נח שם: 'שכל מכבול נקרא דיל"ת לשון דלות, כי אין לו מעצמו, והנה על ידי חכמה מבין ויודע, נמצוא כי הבינה מקבלת מהחכמה'. כא. עיין לעיל פר' נח שם: 'והחכמה מרומה ביר"ד, כי הוא התחלת מהונעלם, וראש כל אות לפסק וידבר: י"ד היא הגולם מכל אותיות,

ר"ל בשתרצה לבתוב אותה, אז צריך מותילה להתחילה לכתוב נקודה והיא הי"ד. כב. מגילה בג' וע"ע עץ חיים שער אריך אנפין פי"ג. בג. ע"ע תיקו'זנו. זוזמני אתកריאתם סתימה ואתמר בה בן ארבעים לבינה. כד. ליני הלילה והיה בבוקר אם יגאלך טוב יגאל ואמ לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנסי' חי ה' שכבי עד הבוקר'. כה. ראה ריקאנטי בראשית ג, יב: "לני הלילה והיה בבוקר אם יגאלך טוב יגאל וגו', רוצה לומר לימי בלילה בזמן הgalות שנמשל ללילה, כד"א (תהלים קה, ס) תשת חושך והיה לילה בו ترامוש כל חיתו יער', שהרמו לבוחות האומות. 'והיה בבוקר' בזמנ הגאולה, 'אם יגאלך טוב' בלויר אם תהיה ראויה להיגאל מהמת מעשים טובים שייעשו ישראל יגאל', ואם לאו 'וגאלתיך אנסי' חי ה' שכבי עד הבוקר'. ס. עיין תיקו'ז כב: 'שכינתה עילאה עתידה למירר לקודשא ביריך הוא' למה תעמוד בחוץ ואני פינתי הבית, 'אנבי' דיציאת מצרים, ואף על גב דאי חbos מותיר עצמו מבית האסורים דאייה שכינתה דאייה אסורה בגלותא, שכינתה עילאה יפרוק לה הדר הוא דכתיב 'אם יגאלך טוב יגאל ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנסי' חי ה' שכבי עד הבוקר' דאייה ימינה פשוטה לקל שבים, דלית מלה דא לתליה אלא בתיבותה'. וע"ע שם ג.

ספר
דברי
אמת

דברי

פרשת וירא

אמות

לאמור ולגלוות הוא ענתתי כו', אפשר לפארש על ארץ דלמطا, ומה הפסיק בוגדים עד ביתא משיח, דעת הארץ עליונה ומהו ירושה הוא סוד ואין לומר ולגלוות בקריות ברית על זהיפר:

ב) כי, עד הנהר הגדל נהר פרת פירוש קאור והקבוץ הגדול הקרא בשם פרת לשון הופחה כי ניל:

[עד] ביום ההוא כו' לאמר זרעד נתני (בראשית טו, יח). פירוש

כrichtה הברית על רשות הארי העיליה היא סוד

פרשת וירא

ז'פי מה שבספרינו בספר השניב על המדרש תנומה תצוה א' יילמדנו רבינו קוטן לכמה ימים הוא נמול' כו' יען שם, כי גם התשובה נקרה מלילה' פמו ימלתם את ערלה ללבכם' כו' (דברים י, ט) יען שם. וזה פתח פתח לועבריהם ושבים' כו', כי מי שהיה טוב ונתקלקל מקורי עobar ושב', שעבר מדרך הטוב

בפתח בספרים הקודמים. והנה במדרשות כר"ד מה, ח"א "פתח האהלה' (בראשית יח, א) פתח טוב פתחת לעוברים ושבים, פתח טוב פתחת לגורים, 'האהלה' שמים וארץ בוכותה, חמה ולבנה בוכותך'. יש לפארש שקשרה למדרש יכתוב בפתח האהלה', על כן פרש' פתח פתחת' כו':

ציונים ומוקורות ◆

א. "פתח האהלה'" פתח טוב פתחת לעוברים ולשבים,فتح טוב פתחת לגורים, שאלולי את לא בראשיתם שמים וארץ שנאמר (ישעיה מ, כב) יימתחם באוהל לשบท, שאלולי את לא בראשיתם גלגל חמה שנאמר (תהלים יט, ח) לשמש שם אויהל בהם, שאלולי את לא בראשיתם את הירח שנאמר (איוב כה, ח) 'זון עד ריח ולא יאהלה'.

ב. זכרון זאת פר' וירא ד"ה ויל' עוד לפארש. ג. ילמדנו רבינו, קטן לכמה נימול. כך שננו רבוינו קען נימול לשמונה, מה טעם, בשם שנימול יצחק אבינו. ד. זכרון זאת שם: 'גם תשובה נקרה מילה ובמו שבתוכו' ימלתם את ערלה לבבכם', וידוע שתשובה מבינה ובמו שבתוכו (ישעיה ו, י) 'ובלבבו בין ושב', וידוע כי עולם נברא לשבעת ימים, ותשובה קדומה לעולם הווה יום שניינו מתatta לעילא, כי עולם חסיד יבנה" (תהלים פט, ו) אותיות 'בינה' הקודם, וכו', ועפ"ז יש לפארש המדרש 'קטן לכמה ימים הוא

כב. ראה רשי' שם: "זונhero" יתbucksו ימשכו אליו בנחרות. קפג. ראה ברכות נט: 'מאי פרת' שמיינוי פרן ורבין. וע"ע תיקו"ז פה: קפר. ע"ע לעיל ד"ה ומה שהבטיחה ימה שהבטיחה יתברך לזרעך נתתי' וכן 'לך ארץ וכיוצא לשון מתנה, יש לפארש שקאי על הארץ החרחונה, ועל כן יש בה הפסק, ללא שהבטיחנו יתברך להшиб לו ע"י נבייאו, ועל כן במקום שהבטיחה היה לארץ תחתונה ולשון מתנה ודאי לא שאל אותה, כי אם ע"ז שהיה חשוב הרבה בעיניו הקדושה, ומה גם בגלות בשפט המותנה הנ"ל ולא הפסיק היושה הוא הקדושה, שאל אותן וכריתת ברית ולא יהיה עוד שום קטרוג, וזה 'במה אדע כי אירשנה'. ואח"כ שכותב 'ביום ההוא כו' לאמר לזרעך נתתי', יש לפארש 'לאמר' מה שרatoi לאמר 'לזרעך נתתי' וכו', כי הקדושה אין ראוי לאמר ולגלוות, כי כתיב (משלוי כו, כו) 'בבשים ללבושך'.

כִּי אֵם הַתְּנִגָּג בְּרִחְמִים בְּשֵׁם הָנוּיָה בָּרוּךְ הוּא:

וְתַשְׁקֵד אֶת חִילֵד פַּתַּח אֶחָד הַשְׁוֹחִים
כשותפלי
מפני שריעין ד'
להתפלל או
בשירין צער
ששכינה ומבוד
ששים על
פעול התמד
גם עזכר עצם
 (בראשית כא, ט). **לְכֹאָרָה מֵה
בְּעֵי בָּזָה:** אֵך אַיִתָּא (ברכות ה:) 'אֵין
חֲבוֹשׁ מִתְיַר עָצְמוֹ' כו'י, **שְׁמֻעַתִּי מִפָּנִי**
שַׁהֲוָא בְּגַנְשָׁמִיוֹת בַּתְּפִלָּהִי. ומֵי שִׁישׁ לוֹ
שֶׁכֶל גּוֹמֵר בְּדָעַתוֹ שֶׁלָּא יַחֲשֵׁב בְּגַנְשָׁמִיוֹת,
כִּי יַקְבִּל רְצׂוֹנוֹ יַתְפִּרְךָ, אֵך מִפָּנִי שְׁנָרָאָה
לוֹ שְׁזָה רְצׂוֹנוֹ לְהַחְפֵּלָל, אוֹ מִפָּנִי
רְחַמְמָנוֹת שְׁמַעוּרָר בָּן לְמַעַלה, כִּי גַם
יְחִיד שְׁמַצְטָעָר 'שְׁכִינָה מֵה אָוּרָת'
כו'י, אוֹ מִפָּנִי כְּבָוד שָׁמִים, **יִכּוֹל לְפָעַל**
גַם לְעָצָמוֹ תְּמִידִי. כִּי לְפָעָם גַם

וְשָׁב בְּתַשְׁוֹבָה, וְמֵי שָׁלָא הִיה טוֹב וְשָׁב
לְהָ וּנְעֵשָׂה טוֹב זֶה מִקְרֵי גָּר, וְקָל לְהַבִּין,
וְזֶה 'פַּתַּח פַּמְחַת' כ'ו':

זֶה פַּקְד אֶת שָׁרָה כ'ו (בראשית כא, א).
בְּמִדְרָשׁ (בר"ר נג, ד) 'רַبִּי שְׁמוֹאֵל
בֶּר נְחַמֵּנִי פַּתַּח לֹא אִישׁ אֶל וַיַּצְבֵּן'
הקב"ה קיימ
הכחותיו
הטובים אך
המרות הקשות
לא קיים אלא
התנהג
ברחמים
 (במדבר כג, יט) כ'ו'. **וְהִוא פְּמַוְה,** מִשְׁמָעָ
שְׁמַפְרִישׁ בָּזָה הַפְּסָוק. וּנְرָאָה שְׁקָשָׁה לוֹ
כֶּפֶל וְשָׁנָוי לְשׂוֹן, עַל בָּן רְצָנוֹ לְוֹמֶר כִּי
פְּקָד' לְשׂוֹן פְּקָדוֹן, שְׁקִים הַבְּתַחְתוֹ,
כִּי אֲשֶׁר אָמָר אִמְרָה רַבָּה, אֲםָם הִיה
הַבְּתַחְתוֹ לְטוֹבָה, אֲבָל זַיִעַשׂ הִי הָוָא
רְחַמְמִים לְשָׁרָה, כִּי אֲשֶׁר דִּבֶּר, אֲמָם הִיה
גִּזְרָה קָשָׁה כָּמוֹ לְשׂוֹן דִּבְרֵי לא קיים

♦ ציונים ומקורות ♦

אוטו כי הייתה בוכה עליו. יא. רבי יוחנן חלש, על לגביה רבי חנינא, אמר ליה חביבין עליך יstorין, אמר ליה לא חן ולא שברן, אמר ליה ה' הב ל' זיך, יהב ליה ידיה ואוקמיה, אמא, לוקים רבי יוחנן לנפשיה, אמרו אין חבוע מותיר עצמוני מבית האסורים. יב. עיין צפנת פענח פר' שמות: יונראה לוי דשומעת מומורי, כי השכינה נקרא תפילה, כמו'ש בכתביהם יאנכי תפילה' וכוכ' (תהלים קט, ד). וגם מבואר שם, בשיתופיל ישים מגמות פניו לשכינה ליחידה בבעל, ולא יכוון לתועלת עצמו, שח'ו עלו נאמר (איכה א, יד) 'נתנני ה' ביד לי לא אוכל' וכו', יעוש. וביאר מורי זללה' ה' הטעם יותר, כי אם יכוון לתועלת עצמוני הגשמי שייה' נענה בתפילהו לתועלתו הגשמי, אז נעשה מסך מבדיל על ידי שהכenis הגשמי ברוחני שם, ואינו נענה כלל, ודרכ' ח'. יג. חגיגה טו: 'בזמן שארם מצטרע שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מורי'. יד. ע"ע זכרון זאת פר' בהעלותך ד"ה הצאן ובקר: 'מי שרצוชา שיתרבה כבוד שמיים יכול להתפלל זה בגilio, הגם שנודעים לטט' א, אי אפשר להיות קטרוג שלא תקובל התפילה כי הכל עבדיך,ומי יכול לרוץות בגilio לא להתרבות כבוד שמיים'. וע"ע שם נימול' קאי על ערלת לב וכו', פ"י יעקב הנקריא כתן בಗלות שאין לו הרמת ראש, לאיזה יום יכין להמשיך לו תשובה, ומישיב בר נחמן פתח ל' איש אל נימול לשמונה". ה. ז'וה פקד את שרה כאשר אמר וייש' ה' לשירה באשר דבר'. ו. ז'וה פקד את שרה, ר' שמואל בר נחמן פתח ל' איש אל יכזוב ובן און ויתנהם, א"ר שמואל הפסוק הזה לא ראשו סופו ולא סופו ראשו, לא איש אל יכזוב וג'ו' ה' הוא אמר ולא יעשה ודיבר לא יקימנה, אלא בשעה שהקב"ה גוזר להביא טובה לעולם לא איש אל יכזוב וכו', בשעה להביא רעה' ה' הוא אמר ולא יעשה וכו', בשעה שאמר לו הקב"ה 'שוב אשוב אליך' (בראשית י), ז' לא איש אל יכזוב, אלא ז'וה פקד את שרה". ז. עיין מכילתא מס' בחודש פ"ב: 'ד"א כהה אמר לבת יعقوב' (שמות יט, ג), אמרו בלשון רכה. ח. עיין זוה'ק ח'ג' סה. 'יהו'ה דא שלימדו דכלוא רחמי'. ט. עיין ספרי בהעלותך צט: 'אין דיבור בכל מקום אלא לשון קשה', ואין אמירה בכל מקום אלא תחוננים'. י. ע"ע זכרון זאת פר' וירא ד"ה ויכלו המים: 'וַתָּשַׁלַּךְ אֶת הַיִלְדָּת הַחַת אֶחָד הַשִׁיחִים', יש לזרקם למה השיליכה אותן, היה לה להניחו בנחת עכ'פ', והלא לא שנאה

אגופו לפניו יתברך, ניחא, שג'יון זה כבר אמר בעצמו, כי אם את אברם נשפה: אמרם לא וויש לפרש עוד, כי שמעתי בשם הרב הנהו שנשפהו הקדוש אב בית דין דקהילת קדש ניקל שפוג על עין אשר עשית זאת לך נס מהריך רך טהרה רחמיון רצין וזה יורה מודול מטה השקרני חחשתך כו' ממעני ועתהETH חתיב ולא חשכת' בשמה בלא ממעני. הנה העקרה היה נשפיין אחד, ועשה אברם אבינו עליו השלום לבבודו יתברך וככש רחמיו באחבה, אמר ככך כשםנו יתברך לכארה היה לו ללקחו מן המזבח בשמחה, כיון שייצא

◆ ציונים ומקורות ◆

הגבורות לשון חימה, והיה צrik' לרוחמים גדולים, ותשלך את הילד' השליכה מחששתה ענין הילד שהיה לה ילד שעשועים, תחת אחד התה' עין' (שמות כא, כד) פ"י בשביל להיות לה תפילה 'אחד' מיוחד, שהוא התפילה העומדת ברכומו של העולם. וע"ד דברי יחזקאל פר' וירא ד' והוא כלו המים. ב. ראה זהה'ק ח'א קיט: 'הכא אית' לאסתבלא, 'והאללים ניסה את אברהם', את יצחק מבעי' ליה, דהא יחזק בר הלחין ושבע שניין הויה והוא אבוי לאו בר עונשא דיליה הו, ואל מללא אמר יחזק לא בעינא לא אתענש אבוי עללה, מיי טעמא' יהאללים ניסה את אברהם' ולא כתיב ניסה את יחזק'. כ. רבי לוי אמר אחר דבריו של ישמעאל ליצחק, אמר לו ישמעאל ליצחק אני גדור מכאן במצות, שאתה מלת בן שמונת ימים ואני בן שלוש עשרה שנה, אמר לו ובابر אחד אתה מגברה כי, אם אומר לי הקדוש ברור הוא זבח עצמך לפני אני זובח, מיד וזה אללים ניסה את אברהם'. כב. זיאמר אל תשלח ירך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשבת את בך את יחידך ממני וגוי. ויאמר כי נשבעתי נאום ה' כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשבת את בך את יחידך.

פְּשָׁוֹת מַזְעִיעֵי, כִּי 'הַעֲנָה בַּעַת אֶרְהֵי'
רַחֲמָנוֹ לְצַלְנוֹ:

וזה ייש לפרש יופשך את הילך פירוש
מן מחשבתך ואהבתה לו, ופתחת
אתם השיחים, אחד מיחד, השיחים
הוא ההפנות, ודוק"ט:

מה ששותי מוקשיים זהآلיהם נסה
את יצחק' מבעי ליה. פשוות גראה,
לפי מה שפרקשו רבותינו זיל (סנהדרין
 פט): **כע על אחר קרבאים'** (בראשית כב, א)
שדבר יצחק אל ישמעאל שיקריב כל
העתקה לא
הזה נסווין
עלציך יכבר
אמור שמוכן
להקרכב נטע
לה

משמואל פר' שופטים תרעא: 'כתב הרב מלובליין זכללה"ה, שבשיש לאדם איזה עיר רחל' ובא להתפלל לפני הש"י, יישליך מנגד את העיר שלו ויתפלל רק בעבור כביכול, כאומרים זל' בשעה שאדם מעצער שכינה מה לשון אמרת קלני מרاسي', כי באם הוא מתפלל להשי' ליהשי' להסיר את צערו מכמה מקרים עמודים בוגדו, אבל אם הוא מתפלל להסיר את צער השכינה המעצערת בצערו, אז נסתם פי המקטרגים שכן להם פתחון פה לקטרג נגד צער השכינה כביכול'. וע"ע להלן פר' נשא ד"ה ושמו את שמי: 'שמעתי בשם הרוב המגיד מרואונא האיש אלוקים זל' על 'מןפni מה בראשונים התפללו ונעננים מפני שהתפללו בשם' (מדרש תהילים צא) פירוש שהיה כוונתם לשם יתרברך. ט. ע"ז זכרון זאת פר' וירא ד"ה אך הנה: 'אם צרייך להחמים גדולים צרייך וטוב להיות התפילה רק לשמים בלי חומריות, כ"א אם אין צרייך כ"ב לרחמים גדולים, בר' ג"כ מועיל'. ט. העניטה טו. יז. עיין יומה לד: 'מאי אחד', מיחוד. וע"ר רשי' ופסקתא זוטרתא בראשית כו. י. יה. עיין ברכות כו: 'וזאין שיחיה' אלא תפילה שנאמר מהלבים קב', א) תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו'. ט. ע"ז זכרון זאת ד"ה וזה י"ל ויכלון: 'ויבכלו המים' הם החסדים, 'מן החמת' הם

ספר
**אֹהֶב
יִשְׂרָאֵל**

ויצא מֶלֶךְ סֻדּוֹם לְקַרְאָתוֹ אֶחָרִי שָׁבוֹ
כִּי אֶל עַמְקָשׂוֹה, 'שׂוֹה' הַוָּא נוֹטְרִיקָן
שָׁאָמֵר וַיְהִי הַעוֹלָם, רְצָח לְזָמָר
שְׁנַתְאָסְפוּ בָּלָם כְּאֶחָד וְהַזָּוּ שִׁישׁ מִשְׁגִּיחָ
וּשְׁלִיט בְּעוֹלָם שָׁאָמֵר וּבָרָא הַעוֹלָם וְהַוָּא
מֶלֶךְ עַל כָּל הַעוֹלָם כָּלוֹ, וְזֹהוּ עַמְקָ
מֶלֶךְ הַמֶּלֶךְ, וְהַבָּן הַיְתָבִיב:

וְדָגָה כִּשְׁהַכָּה אֶבְרָהָם אֲבִינוּ עַלְיוֹ
הַשְּׁלָום אֶת פְּדָרְלָעָמָר וְהַמְּלָכִים
אֲשֶׁר אָתוּ, שַׁהְיוּ גָּבּוֹרִים גְּדוּלִים וְחַזּוּקִים
וְהַוָּא קִיה בְּמַתִּי מַעַט וְאֶפְעַל פִּי כֵּן
נָצְחָם, אֶזְנוּדָע וְנַתְגָּלָה לְכָל כִּי יִשְׁ
מִשְׁגִּיחָ וְשׁוֹלָט וּמוֹלָךְ עַל כָּל הַעוֹלָם
כָּלוֹ וּמְנַהְיָג אָוֹתָם כְּרַצְנוֹ. וְלֹכֶן בְּתִיב

פְּרִשְׁת וַיַּרְא

שְׁהַשְּׁרָאת שְׁכִינָתוֹ יִתְבְּרֹךְ אֵינוֹ רָק אֶצְל
מִמְּרָא, מִפְנֵי שַׁהְוָא צְדִיק וּוּבָדֵד הַשֵּׁם
יִתְבְּרֹךְ בְּאֶמֶת, אֶבְלָה עֲדִין מִבְּחוּץ שְׁלָא
נָכַנס לְהַקְרָשָׁה, וְזֹהוּ וְזֹהָוּ יִשְׁבֵּט פָּתָח
הַאֲהָלָשׁוּבָבָבָמְחַשְּׁבָתוֹ שַׁהְוָא עֲדִין
בְּפִתְחָה אֶהָל שֶׁל הַקְרָשָׁה. וּבָנָה הוּא דָרָךְ
הַצְּדִיקִים, הַגָּמָשׁוּבָדִים אֶת הַיְּכָלָם
יִמְּלָא, עַם כָּל זֶה נְדָמָה לְקָם בְּלִבְבָם
וּמִחְשְׁבָּקָם בְּאֶמֶת שְׁעִידָן לְאַתְּתִּילוּ כָּלָם
לְעַבְדֵּת אֶת הַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ, וְקָם עֲדִין מִחוּץ
לְאֶהָל הַקְרָשָׁה רָק עַמְּדִים בְּפִתְחָה הַאֲהָלָשׁוּבָבָמְחַשְּׁבָתוֹ.

בְּשֵׁם דָּרְבָּנִי מִשְׁעָנוּרִיסְק
וַיַּרְא אֱלֹהִים בְּאֶלְנִי מִמְּרָא. פְּרוֹשָׁה שְׁכָל
כֹּה קִיה אֶבְרָהָם אֲבִינוּ עַלְיוֹ
הַשְּׁלָום שְׁפֵל בְּעִינֵי עַצְמוֹ, עַד שְׁחַבְשָׁב
בְּלַבְבוֹ שַׁהְוָא אֵינוֹ רָאוּי לְהַשְּׁרָאת הַשְּׁכִינָה,
רָק מִמְּרָא הוּא הַצְּדִיק הַעֲזָבָד הַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ
וְאֶצְלָוּ הוּא הַשְּׁרָאת שְׁכִינָתוֹ יִתְבְּרֹךְ, אֶבְלָה
הַוָּא עֲדִין לֹא הָגִיעַ לְמַזְרָגָה זוּ. וְזֹהוּ
וַיַּרְא אֱלֹהִים רְצָח לְזָמָר שְׁכָךְ קִיה נְרָאָה
לוּ בְּלַבְבוֹ וּמִחְשְׁבָּתוֹ תְּמִיד, וְיָהִי בְּאֶלְנִי
מִמְּרָא' שָׁהָוּ הַוָּא בְּאֶלְנִי מִמְּרָא, הַיָּנוּ

צִוּינִים וּמִקוּרּוֹת ◆

השפעות הטובות, בידוע כי 'לחם' מרמז על
חטאים ו'יין' על גבורות.

א. ע"ע נועם אלימלך פר' וירא ד"ה א"י אשרי:
יש ג' גווני צדיקים וכו', ויש צדיק שעבודה באמות
להשם יתרברך ובכל עבדותו שעבודה מהזיק עצמו
שאינו עובד כלל שאינו אלא במתחילה בעבודתו
יתעללה. והוא זירא כנ"ל, ויהו יושב פתח
האוחל, כנ"ל שהיה נדרמה בעיניו שאינו אלא על
פתח האוחל הקדושה, 'בחום היום' פ"י גם כנ"
כנ"ל שהוא מוחלט יצאתו בתום לבבו שאינו אלא
במתחילה. והוא (תהלים טה, ה) 'אשרי תבחר ותקרב'
רצאה לומר שאתה השם בוחר בו ומקרבו, ואף על
פי כנ"ל בעיני עצמו אינו חשוב, ודומה לו שאינו

מב. ע"ע שפתוי צדיקים שם: 'זהה שאמר הכתוב
ויצא מלך סודם לקרותו אחריו שבבו מוחבות את
cdrullu'mor' ר"ל אחר שהיכה ושיבר את
cdrullu'mor יצא מלך סודם לקרותו 'הוא עמק
שוה' ר"ל שהסכים גם כנ"ל לעצה זו להשות כולם
אל מלכו של עולם. וזה שבתוכו 'הוא עמק
המלך', עצה העמוקה לקבל על מלכויות שמים,
ואחר שמלאה הארץ דיבעה את ה' ממילא נפתחו
כל העינויות הקדושים להשפיע חסדים וגבורות
קדושים לעולם, לכн' כתיב אחריו ימלכי דרך
מלך שלם, וזה שם שהוא 'כחן לאל עליון',
'הוציא לחם ויין', ר"ל לפי שהיה כהן שורשו
מידת החסד היה ביכולתו או להוציא כל

ועל פִי זה ייש לפרש הפסוק עירא אליו' עי' עכotta אברם מתקן רצאה לומר שנטגלה אליו, 'ה' הוא הדין החסדים בנוועדי', באליני לשון חזק, כמו שרשוי המשך הפסחים של כל אחד מהחסדים הללו ממרא רצאה לומר בתקף וחזק הדינין נתגלו אליו החסדים, הינו שנמתקו הדינין זאת אילוי הארץ לך' (יחזקאל יז, יג), העלים בשרשן על יידי עבוריו, שהמשיך רק חסדים טובים לכל העולים, והמשיכל לבני. ובזה גם כן יתרץ קשיה האור חמימות למח הקדימים טבת אליו' לתבת 'ה', ועל פִי דברינו העיל' יבאר על נכון:

עד יש לומר בפסוק הנ"ג. דנה לא לא אמר שהשורה דיבר אברם נתגלה אליו נאמר כאן שום דבר ואמרה לאברם אבינו עליו השלום בהתגלות ה'

ודברי פִי חכם חן, ויתרין בזה קשה דאור חמימות עין שם:

או יאמר דנה ידוע שבל התאמצותו עבוריו של אברם אבינו עליו השלום וכל מגמותו היה רק שיטגלה ויתפרנס אלהו יתברך שמו על ידי מquito מdato החסדי, כמו שנאמר בראשית יב, ט 'הלוּ וְנִסּוּ הַנֶּגֶב' לדורות שהוא ימין, מdato החסדי, ועקר עבוריו היה שבל העולמות יתפרנסו ויתנגן על ידי מquito החסיד, ושימתקו כל הדינין בשרשיהם והוא נעשה חסדים גמורים. והנה 'מקרה' מספרו רפ"א, הינו פ"ר דין' וHAMPAKTON על יידי א' רצאה לומר אלופו של עולם:

◆ ציונים ומקורות ◆

כל' והוא סוד ה' גבורות של מנצף' וכו', והם בגין פ"ר מבני מנצח', וגם פ"ר ניצוץן אלו גם הם צרכין להימתק עי' שורש. ז. עין לעיל פר' נח ד"ה וזה שמכנה: 'יש עולם עליון הקדוש הנקרא עולם הבינה והוא בלו רוחמים, אך הדינין מתרון מינה, כי שם יש ה' אחרות מנצח' שהם ה' שערים כולם, ומאותה שיש שם כביכול בחינת שעריהם, היא בחינת עצמות כביכול, ודינין מינה מתערין, והמשה אתויות מנצח' מספרם פ"ר, והמתתקם הוא על ידי ה'א, והינו להמשיך הא' אלופו של עולם לכל שער, ונעשה 'פורה' ועל ידי זה נמתקו הפה' ר דין'. וע' להלן פר' פרה ד"ה ענין קריית פ' פרה. וע' פר' עץ חיים שער העמידה פ"א. ח. עין זה'ק ח'ג רכב. וע' דgal מהנה אפרים פר' תולדות ד"ה והנה יצחק: 'קבלתי מן א"ז נ"ע זלה'ה', שם הויה ברוך הוא הוא שורש כל החסדים'. ט. ראה מצודת ציון שם: "אלוי ענין חזק, כמו ביד אל גויים" (יחזקאל לא, יא). י. יש לדעת למהamina הכתוב להרשות הדריך אתך ברוחך דביה' דביה' ויסע אברם הלוך ונסוע דרגא בתה דרגא עד דסליק לדרגא עד דסליק לדרגה, דא דROOM דהו חולקיה דבריהם, 'הלוּ וְנִסּוּ הַנֶּגֶב' יתדרעא ימיינא. וע' זה'ק ח'א פ. אתעטר אברם מדרוגא לדרגא עד דסליק לדרגיה, הדא הוא דביה' ויסע אברם. ה. עין גלגול נשמות מ, קהילת יעקב ערך מ马拉. ו. עין שער הכוונות דרושי העמידה דרושה: 'שני בח' מיני דין' יורדים מלמעלה, הא' היא כי יורדים לו'א ש' ניצוץן של דין' וכו', גם יש בח' ב' של דין' מינות אברם הינה שתללה אלקתו ית' עי' מרד החוד וכלה העולמות תנוט על זה

בנ"ל, והוא סוד ה' גבורות של מנצף' וכו', והם בגין פ"ר מבני מנצח', וגם פ"ר ניצוץן אלו גם הם צרכין להימתק עי' שורש. ז. עין לעיל פר' נח ד"ה וזה שמכנה: 'יש עולם עליון הקדוש הנקרא עולם הבינה והוא בלו רוחמים, אך הדינין מתרון מינה, כי שם יש ה' אחרות מנצח' שהם ה' שערים כולם, ומאותה שיש שם כביכול בחינת שעריהם, היא בחינת עצמות כביכול, ודינין מינה מתערין, והמשה אתויות מנצח' מספרם פ"ר, והמתתקם הוא על ידי ה'א, והינו להמשיך הא' אלופו של עולם לכל שער, ונעשה 'פורה' ועל ידי זה נמתקו הפה' ר דין'. וע' להלן פר' פרה ד"ה ענין קריית פ' פרה. וע' פר' עץ חיים שער העמידה פ"א. ח. עין זה'ק ח'ג רכב. וע' דgal מהנה אפרים פר' תולדות ד"ה והנה יצחק: 'קבלתי מן א"ז נ"ע זלה'ה', שם הויה ברוך הוא הוא שורש כל החסדים'. ט. ראה מצודת ציון שם: "אלוי ענין חזק, כמו ביד אל גויים" (יחזקאל לא, יא). י. יש לדעת למהamina הכתוב להרשות הדריך אתך ברוחך דביה' דביה' ויסע אברם הלוך ונסוע דרגא בתה דרגא עד דסליק לדרגא עד דסליק לדרגיה, הדא הוא דROOM דהו חולקיה דבריהם, 'הלוּ וְנִסּוּ הַנֶּגֶב' יתדרעא ימיינא. וע' זה'ק ח'א פ. אתעטר אברם מדרוגא לדרגא עד דסליק לדרגיה, הדא הוא דביה' ויסע אברם. ה. עין גלגול נשמות מ, קהילת יעקב ערך מ马拉. ו. עין שער הכוונות דרושי העמידה דרושה: 'שני בח' מיני דין' יורדים מלמעלה, הא' היא כי יורדים לו'א ש' ניצוץן של דין' וכו', גם יש בח' ב' של דין'

ישראאל

כבר יכול גושפנקא דמלכא דביה חתמים שמייא
וארעא הרמו בראשי תפוח של אית
השימים ויאת ה'ארץ (בראשית א, א) שהויא
מספר 'טוב', ועל יידי הפללה נעשה
המתיקת הדינין בכל העולמות ומתחנגןין
ברחמים טובים ט'.

יעל פ' זה יש לוור וירא אליו ה' ראש
תפוחות עולה מנין טוב' וכג'ל, שעיל
ידי העברת בשר העלה נתגלה אליו
הטוב, באני מمرا', אלני מספרו צ'א,
סוד יהוד הקדוש הוייה אדע'י, כי

אליו. ודרשת חן' ידווע'. ועוד יש לאלה
מלין אחרי אשר חנן ה' ברחמי:

ע"י העברת
השללה
מסרים
הקלפות
וניגלה חותם
הפני
ונמתקים
הדים
ד'הגה למעלה בפרק הקדמת כתוב
ミילת אברהם אבינו עליו השלום,
זה ידווע' שעיל ידי העברת בשר העלה
נתגלה רב טוב האפון לאידקים, כי
בהעברת העלה מעבירין כל המיטים
המבדילין והקלפות החיצונים ונעשה אך
טוב לישאל. ועל פן אנו אומרים בעת
הפללה 'הודו לה' כי טוב' (תהלים קיח, א),
כי על ידי זה נתגלה הטוב האפון, ואיהו

◆ ציונים ומוקרות ◆

עולם אשר על ידו נעשה הייחוד של שמייא וארץ
בחינת עולמות עליונים, להארץ בחינת עולמות
התחתונים. וע"ע אור המאיר פר' וארא ד'ה
VIDBER אליהם: נודע שמידת המשפיע נקרא טוב
על שם הפסוק 'אמירו לצידיך כי טוב', ולכן קורא
הזהר את שם אהוה' גימטריא 'טוב' גושפנקא
חתמים ביה שמייא וארעא, כי מי שיש בו
התפשטות השבל אינו מניח להתפשט את בחינת
הזהר מידות שבכללים נקרא שמייא וארץ בידוע,
זה הוא בחינת חתימתו. ט. ע"ע פ' הרמן' על
זהה' ק' א' צח: 'המיילה כוחה להויר החדרים
בבחי' יסוד אימה וכו', והפרעה סודה להעלות
יסוד אימה עד דעת, ואז מתגלים כל הה' חדרים
ומתגדלים בפליים, כנודע מסוד הגדלת החדרים,
באופן שסגולת המיילה לבורות אחזות נוגהabisod
שהיא 'ערלה' רע לה, ונשאר היסוד טוב, ואז
יורדים ה' חדרים מדעת שם שם אהוה' העולה
טוב, וגם החדרים בהיותם בסיסוד אימה נקראים
'טוב' כדאיתא בערכי היכinium, וזה פעמים 'טוב'
הוא בגין' 'מיילה'. טז. ע"ע דג' מחנה אפרים
פר' וירא ד'ה או יאמר על דרך הנל' וירא: 'יזדוע
שהמידה שאדם מעורר מלמטה כרך מעורר עליו
מלמעלה, ואברהם היה עוסק אז במיצות המיילה
שענינה הוא התגלות החדרים, ובזה היה מעורר
עליו התגלות ה' יתרך גם כן באותה מידה וכו',
גם 'אלני' מספר צ'א, כמספר 'המיילה' עם
הכולל, והבן זה.

יא. עיין ב'מ פ' וע"ע רשות: 'וירא אליו' לבקר
את החולה. אמר רבי חמוא בר חנינא يوم שלישי
לAMILTO היה, ובא הקדוש ברוך הוא ושאל
בשלומו. ועין גור אליה שם: 'לבקר את
החולה'. פירוש מדרלא נזכר שום דברו אצל
המוראה הזה, ומדרלא מזכיר דברו עמו, על ברחק
לבקר את החולה היה, ולא היה צריך לשום
דברו ואMRIה, רק לבקר החולה. וע"ע ר'א'ש.
וזה זקנים שם. יב. עיין טעמי המצוות פר' לך
לה, עז חים שער אונאה פ'ג. יג. עיין מהרייל
(מנחים) הלכות מילה אותן וע"ע שfat את
ליךוטים לברית מילה: 'איתא במהריל טעם
שאומרים 'הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדי'
במילה, דארבעה צריכין להודות היוצאת מבית
אסורים. והבן בבטן אמו בחובש בבית אסורים,
עיין שם, ואין זה מספיק,adam כן בזמנן הלידה יש
לאומרה, וגם בקייביה יש לאומרו, אבל נראה כי
התגלות הנפש קדושה שבאדם היא במאסר עד
שנים כראוי וכו', כי העלה מכסה הארץ
הנשמה, ועל ידי המיילה זוכה לרוח טהרה'.
יד. עיין זהה' ק' א' רנא. ועין להלן ליקוטים
חדשים לשמיini עצרת: 'אימרו צדיק כי טוב'ב'
(ישעה ג, י). שם 'טוב' יעצא מן ראש תיבות של
את השמים ויאת ה'ארץ שמשם יעצא שם
אהוה', וכתוב בזוהר הקדוש שם זה הוא
גושפנקא דביה חותם שמייא וארעא. והענין הוא,
כי שם אהוה' הוא מספר טוב', בחינת צדיק יסוד

ספר

עֲבוֹדָת
יִשְׂרָאֵל

רָצָה לוֹמֶר שֶׁהָרָא הָוּ שֶׁהָוָא לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְהָוָא הַמְּפַאֵר בְּכָל הַכּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת וּבְגִינוֹן בְּלָם עַזְמָדִים וּקְיָמִים, וְלֹכֶד הָשָׁוֹן בְּלָם לְהַמְּלִיךְ אֶת אֲבָרָהָם עַלְיָהָם יָיִל לְפִי שְׁרוֹא שְׁבָצָלוֹן הַם חִימִים וְהָוָא עַקְרָב בְּלַעַלְמָוֹת. וְאָמֵר לוֹ 'כָה יִהִי זָרָעָךְ' (בראשית טו, ח), רָצָה לוֹמֶר אֶרְךְ בְּדוֹרוֹת הַאֲחָרוֹנִים יְהִיוּ כָל הַעוֹכְבִי כּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת נְכַנְעִים לְפִנֵּי יִשְׂרָאֵל, שָׁאָר עַל פִּי שְׁאַיְנָהוּ לְאַחֲנִי, מִזְלִיחָהוּ חִיזִי, וְהָם שְׁרֵי מַעַלָּה שֶׁהָם מִבְּינִים גְּדֹלָת יִשְׂרָאֵל וּמַעַלְתָּם אַיִל שְׁעַל פִּיהָם הַם חִימִים וּקְיָמִים וְהָם נְכַנְעִים לְפִנֵּיהם, אָמֵן בָּן יְהִי רְצֹן:

הַמְּלָכִים בּוֹדָאי בְּרִגְלֵיו לֹא יָבֹא וְלֹא בְּכָחוֹ עָשָׂה כָּל זֹאת רַק 'מֵי פָעֵל וְעַשָּׂה קָרְאָה הַדָּרוֹת מַרְאֵשׁ' (שם ד), כִּי הַעוֹלָם בְּנֵרָא בִּזְכוֹת אֲבָרָהָם בְּמַוְדָה דָאָמְרוּ (בראשית יב, ט) 'בְּהַבְּרָא הַעוֹלָם עַלָּה לְפִנֵּי יִתְבְּרָךְ אַחֲבָת אֲבָרָהָם רְחִימָיו וּבְרָא עַזְלָמוֹן. נִמְצָא עַלְיוֹן כָּל הַעוֹלָם עוֹמֵד וּבְכָחָה זוּה רְצֵי אַחֲרָה הַמְּלָכִים וּנְאַחַם וּהַכְּנִיעָשׂ כָּל הַעוֹלָם לְשָׁמוֹ:

שי' מעלה של זיהו שאמר הקטוב (בראשית טו, ח) 'הַבְּטָנוּ נָא אַחֲרָה עַמְּנָעִים הַשְּׁמִימָה וְסִפְרַת הַכּוֹכְבִים', ספר' הוּא לפנֵי ישראל לשׂוֹן בהירות והארה. וזה שדרשו חנוך (ברא"ר מה, יב) שְׁהַעֲלָהוּ לְמַעַלָּה מִפְּתַח הַרְקִיעַ,

פָּרִישָׁת וַיְרָא

'חַמְתָּו' שֶׁהָוָא זְעִיר אֲנָפִין נִקְרָא שְׁמָשׁ
כְּנוֹדָעַ:

ע"י המכמת
אורחות
נתקרים
הבריות לשׂיב
תשובה
וְהָוָא יָשַׁב שְׁתַח הַאֲנָהָל בְּחָם הַיּוֹם. אִיתָא בְּמַדְרָשׁ רַבָּה (מ"ה, ח) 'שְׁתַח טָוב פָּתַח תַּלְוִבָּרִים וּשְׁבָרִים וּכְוֹן שָׁאַלְוָלִי אַתָּה לֹא בְּרָאתִי שָׁמִים וְאַרְצִים שְׁנָאָמֵר (ישעיה מ, כב) 'עַמְקַתְּךָם אֲבָנֵינוּ עַלְיוֹן הַשְּׁלוֹם עַל פִּי מִצּוֹת אֲבָרָהָם אֲבָנֵינוּ עַלְיוֹן הַשְּׁלוֹם עַל פִּי מִצּוֹת הַכְּנַסֶּת הָאָרוֹחִים בְּאֲכִילָה וּשְׁתִיה הַקְּרִיאָה בְּפִיהָם שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא לְמַעַן דָעַת כָל עַמִּי הָאָרֶץ כִּי הָוָא הַבּוֹרָא, הָוָא הַמְּכַלֵּל וּזְנוּן וּמְפַרְנֵס אֶת בְּרִיּוֹתָיו כְּמוֹ

וַיְרָא אֶלְיוֹן הַיְמָנִינָה בְּנֵי שְׁתַחַתָּה
'רְפָא' אֹתוֹתָיו 'פָּאָר', דִּהְנוּ בְּמִדְתָּה
תִּפְאָרָת עַמְוֹדָא דְּכָלִיל כָּלָא. וְהָוָא יִשְׁבַּפְתָּח הַאֲנָהָל בְּחָם הַיּוֹם', שְׁאַבָּרָהָם אֲבָנֵינוּ עַלְיוֹן הַשְּׁלוֹם זֶכָה לְשִׁבְתָּה בְּרַכְבּוֹת פָּתַח אֲהָל, דָא תְּרַעָא דְּמַהְיָמָנוֹתָא מְלֻכָּתָא קְדִישָׁא. 'בְּחָם הַיּוֹם' בְּחִבּוֹר צְדִיק יִסּוּד עַולְםָה הַגְּנָךְרָא 'חָם הַיּוֹם', וּמְמַלְאָא שְׁמַתְלָבְשִׁים בְּהָם עַולְמוֹת הַעַלְיוֹנִים עַתִּיק וְאַרְיךְ כְּנוֹדָעַ, וְזֶה רָמוֹ בְּמַלְתָּה וְהָוָא יִשְׁבַּי בְּיַעַלְמָם הַגְּסָטָר נִקְרָא 'הָוָא' וּכְמוֹ שְׁפַתְבָּתִי בְּמַקּוֹם אַחֲרִי, 'זָאַיִן נִסְטָר מַחְמָתָה' (תהלים יט, ז) שְׁבָחִינָת 'אַיִן' נִסְטָר וּמַתְלָבֵשׁ בְּמִדְתָּה

◆ ציונים ומוקורות ◆

שׁוֹשָׁנה זוּ עַולָה. וְעַיִן בְּסִפְרַת פְּרִידְסִינִים שְׁעָר עַרְבִי הַכִּינּוֹים פ"ה וּפ"ג. ה. שְׁעָר הַהְקְרִימָות פָא.

כ. בר"ר מ"ט, ה. א. עַיִן זיהו ק"ח ח"א צח:
ב. שם. ג. עַיִן שְׁעָר רְחוֹק יְהוּדִי וּבְהָרְבָה
מִקְמוֹת. ד. לְקַפֵּן בְּפִרְיָה אַחֲרִי בְּד"ה מִה

ישראל

הקדוש ברוך הוא שב ואתה סימן לבנייך, מה אתה יושב ושבינה עומדת, כך בניך יושבים ושכינה עומדת על גפן, כי ישראל נכנסין לכתביogenesis ולכמי מדירות וקורין קריית שמע והן יושבין לכבורי ואני עמד על גפן שנאמר (תהלים פב, א) 'אליהם נאכ' בעדרת אל' עד כאן לשונו:

והנה הענין מפלת ישוב חסר שפירושו כמו אחר המילה ראה ארבעה לעלות להר' עשרה עלייה עלייה עלייה עלייה דרכו ואיל' השיטה שב ונענין מפלת ישוב כי על ידי מצות ישב. ובאור הענין, מיליה זכה אברם אבינו עליו השלום לעלות לבחינת מלכות שהוא עלמא דנוקבא ואחה סמן לבניך שלא יכול הדורות לעלות לעולות בקשות לעמד' אחרי שהבין במדרגתו שיכל מבחני מלכות בהר' ישיבת ושם הוא בבחינת עמידה כמו בשעת שמונה עשרה בנווער'. ואמר לו הקדוש ברוך הוא שב ואתה סימן לבנייך, פרוש הגם שהתח שב במדרגה גבוהה לעלות למעלה אל פוזו מבחינת הישיבה. והוא סימן לבנייך כי האבות סימן לבנים שלא יוכלו לעלות מבחינת מלכות ולהלאה. וזה השער לבאי בחרוזות ה' כמו שמנoba בזוהר (ח'ב קהה): בפסקוק ויקרא טז, ג' בזאת יבא אחרן אל הקדש', ומאן דלא שת לבו גם ליאת, עליה אמר (תהלים צב, ז) יקסיל לא יבין את זה את עין שם. פרוש, כי זאת הרשות אשר בה נוקשו ונקלבו בפה טועים שעוזבו בחינת המלכות ורצו לעלות לגבוה מעלה גבוה כמו אנשי סdom דכתיב (בראשית יט, ז) גנסבו על

שאמרו במדרש רביה (נד, ו), ועל ידי זה רבים שישון והחיזרים בתשובה כדאיתא במדרש רביה (שם ל, ח) לחדר מאן דאמר בן ארבעים ושמונה שנה הביר את בוראו והיה יושב ומצעיר על ימיו שעברו ולא רואו תושבה עד שנחמו הקדוש ברוך הוא ואמר לו 'טל יילדייך' (שם לט, ח) עין שם. באור דבריהם, כי אחר שנתקרב לבוראו בתשובה מאהבה או זדונות נעשו לו בזקיות פנווער', והטעם, מחתה שעילידי הzdונות בא למעלת בעל תשובה. ומסתמא ממתקרבים אל אברם למדדו ארכותיו גם כן לעשות תשובה בשמעם ממש מני תנומתי הקדוש ברוך הוא ואמר 'טל יילדייך', כי שנינו הילדות שלא ידע את בוראו הם כטול לשנים הטבות הבאות והם היו הגורים לחיות בעל תשובה כל ימיו, ועל ידי זה נתקזקו כל בעליך עברות לשוב אל ה' מאחר שראו שהבורא ימינו פתוחה לקבלם. וזה שרמז שפתח טוב פתחת לעוברים ושבים, שעילידי הפתח שהכenis האזרחים נפתח שער לדופקי בתשובה. ונקראים עוברים ושבים, שמתחלת ערכו רצונו, ושבים אחר כך להיות עושי רצונו. וזה היה תכלית מעשה שםים וארץ לשוב כל אחד אל יוצרו:

והוא ישוב שתח האהיל בלחם היום. במדרש רביה (מח, ז) רבי ברקיה בשם רבי לוי אמר ישב כתיב, בקש לעמד אמר לו

◆ ציונים ומקורות ◆

עבודת כוכבים כל השנים הללו, א"ל הקב"ה לך טל ילודך' (תהלים קי, ג) מה טל זה פורה אף עונותיך פורחים, מה הטל הזה סימן ברכה לעולם אף אתה סימן ברכה לעולם. ה. יומה פה ט. עין פי' הארי לספרא דעתינו פ"ב וע"ע בפרי עץ חיים שער מנחה ומעריב פ"ד. י. שם בפרי עץ חיים.

ו. על דעתיה ורבי נהמיה דאמר אצל פונדק, אברהם אוכלין ושותין אמר לנו ביריבו, והן אמרין מה נימור, ואמר להון ברוך אל עולם שאכלנו משלה, הדא הוא דכתיב (בראשית כא, לא) ויקרא בשם ה' אל עולם. ז. לפי שהיה אבינו אברהם מותפחד ואומר תאמר שישידי עון שהיית עובד

שהבינו בעצם כי אין מעלהם בהשגה כמו אם הם מלמעלה ברקיע, אמרו בלבם, אם אנחנו לשעה ירדנו מקדשנו, בני אדם שהם תמיד למטה על אחת כפה וכפה שאינם מושגים הקדשה. לכן אמר להם אברם אחרי הבנתו את כל אלה יקח לנו מעט מים דהינו שהשפיע עליהם מقدسתו, וכך נרמזו רגילים דהינו להרמיין קרגליין שליהם ומדרכם מתחוננה המסייעם, והשענו תחת העץ תחות אילנא דתני במו שפוא בזוהר קדוש (ח"א קב). והואינו שהראה להם כי לא בן כבריהם ואדרבה שוכני בת חפר אשר בעפר יסודם, על ידי עבדותם והשתקלותם מתגברים ונאותים בקדשה כל כך עד שהם המסייעים הקדשה אפילו למלאים כי בשבלם נברא הכל:

יקח נא מעת מים. פרש ר"ש יעל ידי מקשה מה טעם טעם טעם אמרם למאמנים טם ע"ש שלוחה ולא בענין שילית, והקדוש ברוך הוא שלם לבניו על ידי שליח שנאמר (במדבר כ, יא) עירם משה את ידו וינק את הפלע עין שם. וצריך הבנה באמת מפני מה אברם אבינו איש החסד מודיע נכשל לחת מים על ידי השיליח ולא כבד אורחים בעצמו כי מצוה בו יותר מבשלוחו, וכן אחר כך אמר זאקהה בת לחם דהינו שבעצמו יתריהם עבורם ולא מקדם:

ויש לומר דהינה מדריך סידיק לקרב כל בניankind העובדים מושתתם כדי שלא שפיע עולם לעובdot ה' יתברך ומכל שבן אברם אבינו עליו השלום שהקريا שמנו יתברך בפי כל הבוראים, רק שמתהלה

הבית', פרוש שנסבוי על בחינת מלכות הנקרא 'בית' וכפפו בזה ורצו לעלות עלמא דרכו, עד שעל פי טעות נפלו ברשות רשות חטא משכוב זכר לעמת עלמא דרכו ולא רצוי בשתי בנות לוט, שאמרו 'הואיא האנשים ונרעעה אותן' (שם, ח), והכל כפי הנගתם בטיעות שרצו להמשיך. וכך על הזריר הקדוש ברוך הוא לאברם, אף על פי שאתיה יכולת לעלות דרך הפלכות לבוכה מעלהם, מכל מקום אתה סיון לבניך פשיכי ונכנסין לבתי נסיות ויושבון וקורין קריאת שם כי בקריאת שם הוא עלמא דנוקבא ואני עומד עליהם, אבל הנגנת עלמא דרכו היא לית כל מוח סבייל דא:

וישא עינוי וירא והגה שלשה אנשים נצבים ע"ז. איתא בזוהר הקדוש (ח"א צח): 'אברם יצחק יעקב'. ואיתא גם בן (כליה פ"ז) 'מקאל גבריאל רפאל'. וכונתם אחת שנתקלה עלייו מדה הפלחה המרפא אהבה ויראה והתפארות ומסתמא בחרן פוללים ומתקבשים תלת רישין. ע"י עכorth בני אדם והשתדלים מוגברים בקדושה בכ"ז עד שם משפיעים לילאים **וזא אמר יקח נא מעת מים ורמחיו וגלים והשענו תחת העץ,** דהינו כי המלאכים הקדושים ברורם לעולם השפל, מברחים להחלבש במין חמר שיוכלו לשבב העולם פנוראי. וסתמא על ידי ירידתם מדרוגם ובואם לעולם זהה נפתח קצת מעלהם בהשגת הקדשה במקדם. ואפשר כי המלאכים אלו שבאו אל אברם אבינו עליו השלום על ידי התלבשות פנוראי, ועל ידי

ציוונים ומקורות ◆

עשה מלאכיו רוחות האי באתר עילאה, בשעתה ונחתין לתחא מותלבשי לבושה דהאי עלמא, ואי לאו מותלבשי לבושא בגונא דהאי עלמא, לא יכלי למייקם בהאי עלמא ולא סביל לו עלמא. יג. קידושין מא:

יא. וע"ע מסכת דרך ארץ רבה פ"ד ובב"מ פהobilko"sh בראשית פ"ח פ"ב. וזה ח"ג קיב. תא חז, עלמא עילאה ועלמא תחתה בחוד מתקלא אתכלו, ישראל לחתא מלאכי עילאי לעילא, מלאכי עילאי כתיב בו (תהלים קה, ד)